

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

MEMÒRIA D'ACTUACIONS

2021

PARC NATURAL DE MONDRAGÓ

Presentació

Aquest document és la memòria que resumeix de manera breu les actuacions que s'han realitzat al llarg de 2021 al Parc Natural de Mondragó, un espai natural protegit del sud de Mallorca, amb una superfície d'aproximadament 770 hectàries, que inclouen terrenys agrícoles i una diversitat d'ambients naturals boscosos i costaners.

Aquest espai, 95 hectàries del qual corresponen a propietats del Govern de les Illes Balears, fou declarat parc natural mitjançant el Decret 85/1992, de 18 de novembre, que es modificà posteriorment per part del Decret 39/2002, de 15 de març. El Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de Mondragó (PORN) fou aprovat per acord del Consell de Govern de dia 10 de setembre de 1992, i segueix sent vigent a dia d'avui, a l'espera que s'aprovi el nou Pla d'ordenació que està sent tramitat actualment, amb l'objectiu de poder comptar al llarg del proper any 2022 amb una nova normativa més àmplia i actualitzada.

El territori que conforma el Parc natural Mondragó és també zona d'especial conservació (ZEC), així doncs, forma part de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, que deriva de la Directiva 92/43/CEE, d'Hàbitats.

Les actuacions que s'han desenvolupat al parc natural, com recull aquesta memòria, s'emmarquen en deu àrees de gestió: Conservació, Desenvolupament socioeconòmic, Ús públic, Investigació i seguiment, Participació, Manteniment, Vigilància, Planificació, Administració i Avaluació. Aquestes àrees de gestió inclouen programes d'actuació, que engloben les tasques que es van fent de forma regular i continuada, i també projectes, que són actuacions concretes, o conjunts d'actuacions, amb un objectiu concret i caràcter puntual, que comencen i acaben en un termini de temps determinat.

Després d'un any totalment diferent, com fou el 2020, atesa la situació d'excepcionalitat que va originar la pandèmia sanitària de la Covid19, aquest any 2021 ha estat una tornada a la normalitat, però de manera relativa, doncs malgrat no s'hagi viscut una situació sociosanitària tan greu com la de l'any anterior, cal a dir que s'han hagut de mantenir moltes de les limitacions imposades a causa de la pandèmia, i no s'ha recuperat el ritme de treball ni tampoc les quantitats de visitants i d'usuaris que acostumàvem a tenir abans de 2020.

D'entre les actuacions més importants de 2021 podem mencionar l'aplicació continuada del Pla de sanitat forestal del Parc, i algunes actuacions de conservació del sistema dunar (nova senyalització), pel que fa a l'àrea de conservació; la recuperació de l'activitat educativa amb escolars a partir de mitjan any, pel que fa a la gestió de l'ús públic; s'ha pogut restaurar una caseta tradicional en les proximitats de ses Fonts de n'Alis, dins de l'àrea de manteniment; quant a seguiment d'espècies s'ha realitzat un contracte que ha permès treballar en el manteniment de nius per a passeriformes, i s'ha mantingut l'estació d'anellament d'esforç constant en les migracions de primavera i de tardor; en termes de planificació s'ha de destacar la tramitació del nou Pla d'ordenació, que segueix en fase d'aprovació un cop han estat resoltes les esmenes que es feren durant la fase d'exposició pública.

Sumari	
Presentació	3
1. Junta Rectora i equip de gestió del Parc Natural	7
1.1 Junta Rectora	7
1.2 Equip de gestió	7
2. Balanç econòmic de 2020	8
2.1 Estat de despeses	8
2.2 Estat d'ingressos	9
3. Actuacions	10
Cronograma resum d'actuacions de 2021	10
3.1 Àrea de Gestió per la Conservació	12
3.1.1 Programa de prevenció d'incendis i sanitat forestal	12
3.1.2 Programa de conservació de la flora i la vegetació	14
3.1.3 Programa de conservació de la fauna	14
3.1.4 Programa de conservació dels hàbitats naturals	16
3.1.5 Programa de control d'espècies de flora al·lòctones	17
3.1.6 Projecte d'instal·lació d'una passarel·la d'accés a la platja de s'Amarador	17
3.2 Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic	17
3.2.1 Programa de col·laboració amb institucions i propietaris	18
3.2.2 Programa d'explotació econòmica dels aparcaments del parc natural	18
3.2.3 Programa de col·laboració, suport i assessorament de les empreses ubicades dins l'àmbit del Parc natural	19
3.3 Àrea d'Ús Públic	19
3.3.1 Programa d'informació i atenció al públic	19
3.3.2 Programa de publicacions	23
3.3.3 Programa de senyalització	23
3.3.4 Programa de la botiga del centre d'informació	24
3.3.5 Programa d'interpretació i educació ambiental	24
3.3.6 Programa d'agenda d'activitats	26
3.3.7 Programa de millora de la mobilitat al parc natural	27
3.3.8 Programa de gestió i seguiment del funcionament dels aparcaments	28
3.3.9 Projecte de Cartografia de les finques públiques	29
3.3.10 Projecte de creació de nous itineraris interpretatius	30
3.3.11 Projecte de catàleg de béns etnològics	30
3.4 Àrea d'Investigació i Seguiment	31
3.4.1 Programa de foment de la investigació al parc natural	31
3.4.2 Programa de seguiment de paràmetres meteorològics	32
3.4.3 Programa de seguiment d'hàbitats i espècies	32
3.4.4 Programa de seguiment de les aigües dels estanys	34
3.4.5 Programa de manteniment de les bases de dades de biodiversitat	34
3.4.6 Projecte de recuperació i investigació del jaciment de <i>ses Coves del Rei</i>	36
3.5 Àrea de Participació	36
3.5.1 Programa de comunicació	36

3.5.2 Programa de voluntariat ambiental	37
3.5.3 Programa de la Junta Rectora	37
3.5.4 Altres actuacions participatives	37
3.5.5 Projecte de Celebració del 30 ^e aniversari de la declaració del Parc	38
3.6 Àrea de Manteniment	39
3.6.1 Programa de manteniment general	39
3.6.2 Programa de manteniment i gestió agrícola	41
3.6.3 Projecte de remodelació i condicionament de les oficines (Can Crestall)	44
3.6.4 Projecte de rehabilitació de la caseta de s'Escorxador	44
3.7 Àrea de Vigilància	45
3.7.1 Programa de vigilància	45
3.8 Àrea d'Administració i logística	47
3.8.1 Programa de gestió administrativa	47
3.8.2 Programa de manteniment del fons documental	47
3.8.3 Programa de formació dels treballadors/es del parc natural	48
3.8.4 Programa de gestions logístiques	49
3.9 Àrea de Planificació	49
3.9.1 Programa de redacció de documents de planificació	49
3.10 Àrea d'Avaluació	50
3.10.1 Programa d'avaluació del Programa Anual d'Execució	50

1. Junta Rectora i equip de gestió del Parc Natural

1.1 Junta Rectora

La Junta Rectora és l'òrgan de participació on es troben representats tots els sectors implicats en la gestió del parc natural: les administracions públiques (autonòmica, insular i municipal), els propietaris de terrenys, la Universitat de les Illes Balears, associacions per a la conservació de la natura, i altres estaments socials.

Anualment es convoquen una o dues sessions ordinàries de reunió de la Junta Rectora, per tal de presentar les propostes dels documents de gestió (programacions anuals i memòries) i de prendre acords sobre la gestió de l'espai natural. A part, es poden convocar sessions extraordinàries quan hi ha algun tema important que requereix ser tractat pels diferents membres de la Junta.

1.2 Equip de gestió

Directora:	Maria del Puig Carbonell Ripoll
Tècnic d'espais naturals: (Institut Balear de la Natura)	Josep Rullan Palenzuela
Facultatius tècnics en educació ambiental: (Institut Balear de la Natura)	Jordi Amengual Català Gabriel Payeras Grau (de gener a juliol) Guillem Mir Casasnovas (d'agost a desembre)
Informadores-recepcionistes: (Institut Balear de la Natura)	Alicia Olga Fraile Pérez Llucia Hernández Lorenzo
Auxiliar administrativa: (Institut Balear de la Natura)	Joana Vicens Lladó
Brigada de biodiversitat: (Institut Balear de la Natura)	Bibià Belmar Cirer (capatàs) Rafel Mateu Amengual (treballador biodiversitat) Eloïna Ribas Cerdà (treballadora biodiversitat)
Agent de medi ambient: (Servei d'Agents de Medi Ambient, CMAiT)	Francesc Xavier Ribas Luna
Zelador d'espais naturals: (Institut Balear de la Natura)	Fèlix Rupérez Cornell (d'abril a setembre)
Informadors auxiliars COVID19: (Institut Balear de la Natura)	Enrique José Bernad Serra (de gener a juliol) Antoni Bover Pascual (de gener a juliol)

A part de la plantilla pròpia, com cada any, s'ha comptat amb el suport puntual d'altres treballadors/es de l'Ibanat o la direcció general d'espais naturals i biodiversitat, que col·laboren en determinats programes del parc natural, com són:

- la brigada de sanitat forestal, del departament de gestió forestal de l'Ibanat, que col·labora en l'aplicació del pla de sanitat forestal;
- el servei de sanitat forestal, que dóna suport en l'aplicació del pla de sanitat forestal, la realització d'analítiques i la prevenció de plagues;
- els agents de medi ambient, que fan campanyes complementàries de vigilància;
- els conductors de camions i maquinària agrícola de l'Ibanat, que han participat en diverses actuacions forestals i agrícoles;
- els tècnics d'altres serveis de la conselleria de Medi Ambient i Territori (Protecció d'espècies, Recursos hídrics, Prevenció de riscos laborals, etc.)

2. Balanç econòmic de 2021

2.1 Estat de despeses

La despesa total realitzada l'any 2021 directament per part del parc natural de Mondragó ascendeix a 47.241,41 € (sense comptabilitzar les despeses de personal ni altres despeses corrents que són assumides pels serveis centrals)

La despesa total és molt inferior al pressupost previst, i ho és per a cada una de les àrees del programa anual, atès que quan es fa la previsió s'intenta posar pressupost suficient per poder assumir despeses no previstes. Però especialment és en l'àrea de manteniment on podem veure que la diferència entre el pressupost previst i la despesa real ha estat molt diferent, i això es deu a que no s'ha pogut executar el projecte de rehabilitació de les oficines de Santanyí, que comptava amb un pressupost de 120.000 €, dels quals no s'ha gastat res. En el quadre següent es detalla la despesa que s'ha gastat al Parc per a cada una de les àrees de gestió:

Àrea de gestió	Pressupost previst	Despeses DG	Despeses Ibanat	Despeses totals
Conservació	15.000	0	517,73	517,73
Desenv. socioeconòmic	600	0	0	0
Ús públic	20.100	9.535,68	753,81	10.289,49
Investigació i seguiment	7.500	0	4.882,84	4.882,84
Participació	3.500	0	653,32	653,32
Manteniment	198.000	0	21.106,80	21.106,80
Vigilància	M.P	0	460,30	460,30
Administració	8.250	0	3.545,11	3.545,11
Logística	7.500	413	5.372,82	5.785,82
Planificació	M.P	0	0	0
Avaluació	M.P	0	0	0
TOTAL	260.450	9.948,68	37.292,73	47.241,41

2.2 Estat d'ingressos

L'any 2021 s'ha tornat treure a concurs la gestió dels aparcaments públics i s'ha adjudicat al centre d'ocupació Balcà. Aquest contracte ha suposat un ingrés important, en forma de cànon anual, que ha estat l'únic ingrés destacable de l'any.

Pel que fa a les vendes de la botiga del centre d'informació, enguany tampoc no hi ha hagut vendes destacables, doncs malgrat a partir de l'estiu ha augmentat notòriament el nombre de visitants, la botiga no compta amb productes atractius i pràcticament no hi ha vendes.

Finalment, hi ha hagut un ingrés per part de la persona que ha fet la recol·lecció de garroves a les parcel·les públiques del Parc, mitjançant un concurs que va treure l'Ibanat a principis d'estiu i que es resolgué amb l'adjudicació d'aquest servei a Juan José Pascual Villalonga, que d'acord amb les bases del concurs, havia presentat una oferta consistent en el cobrament d'un 80% del preu de venda del producte. La recol·lecció de garroves a les parcel·les públiques de Mondragó fou d'un total de 4.740 Kg, que es varen vendre a la cooperativa Camp Mallorquí com a garroves de conreu convencional per un import de 4.977 € (1,05 €/Kg). L'Ibanat ha ingressat 995,40 € per aquest concepte.

Les quantitats ingressades queden reflectides a la següent taula:

Concepte de l'ingrès	Quantitat ingressada
Concessió del servei de gestió dels aparcaments	98.542,67 €
Botiga del Centre d'Informació	81,10 €
Contracte d'explotació agrícola	995,40 €
TOTAL	99.619,17 €

3. ACTUACIONS

Cronograma resum de les actuacions realitzades al llarg de 2021 al Parc natural de Mondragó

Actuacions	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES
Eliminació de nius de larves de processionària	SI											
Fumigació manual de pins en zones transitades											SI	SI
Instal·lació i control quinzenal de trapes							SI	SI	SI	SI	SI	
Manteniment i recomptes trapes perforadors	SI		SI		SI		SI		SI		SI	
Alliberament de tortugues marines (Cofib)					SI					SI		
Alliberament de fauna terrestre recuperada									SI			
Trasllat de posidònia a la platja (Ca na Martina)	SI										SI	SI
Retirada de restes de posidònia de les platges					SI							
Reforç de la plantilla (dos treballadors Covid19)	SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI					
Reforç de vigilància/informació: campanya estiu				SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI		
Visites escolars: itineraris, tallers, repoblacions		SI	SI		SI	SI				SI	SI	SI
Reforestacions escolars «Bosc dels 30 anys»											SI	SI
Activitats d'agenda els dissabtes	SI	SI	SI		SI	SI	SI		SI	SI	SI	
Concurs de dibuix de celebració d'aniversari										SI	SI	SI
Transecte d'observació de lepidòpters		SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI		
Presa i anàlisi de mostres d'aigua dels estanys	SI			SI			SI				SI	
Seguiment estació d'anellament EC			SI	SI	SI	SI			SI	SI	SI	
Revisió de caixes niu i avaluació nidificació			SI	SI	SI	SI	SI					
Instal·lació de nius: menjamosques-xòric-òliba			SI									
Realització de pràctiques d'empresa: M. Jaume			SI	SI	SI	SI						
Reunió comarcal d'Agents de medi ambient		SI										
Tala d'un pi (amb grua) i neteja voltants caseta							SI					
Restauració caseta de s'Escorxador										SI	SI	
Tractament fusta exterior amb oli protector												SI
Neteja del caló des Savinar i altres cales	SI				SI	SI		SI	SI	SI	SI	
Tala de pins secs o morts, crema de restes	SI		SI	SI	SI	SI	SI		SI	SI	SI	
Manteniment de repoblacions forestals	SI			SI								
Restauració de parets seques públiques	SI	SI	SI	SI	SI						SI	SI
Delimitació camí/pedres: Solimina i s'Amarador	SI		SI				SI					
Llaurada de parcel·les agrícoles públiques	SI	SI	SI									
Reparacions i manteniment patrimoni etnològic	SI	SI	SI	SI		SI			SI	SI	SI	
Eliminació de pintades dins el niu metralladores											SI	

[illegible]

3.1 Àrea de Gestió per a la Conservació

Comprèn totes les actuacions realitzades amb l'objectiu de mantenir, millorar i conservar els valors naturalístics del parc natural: bàsicament els hàbitats prioritaris i les espècies que hi formen part.

3.1.1 Programa de prevenció d'incendis i sanitat forestal

En aplicació del Pla de Sanitat forestal del parc natural de Mondragó, que fou presentat el juny de 2020, s'han realitzat periòdicament actuacions que tenen per objectiu la conservació de les masses forestals, la reducció de l'afecció de plagues silvestres i la reducció del risc de que puguin originar-se incendis forestals.

Les principals actuacions són:

- Revisió bimensual de les 40 trampes per a la captura d'escarabats perforadors (*Tomicus destruens*, *Orthotomicus erosus* i *Monochamus spp*) durant tot l'any. Seguiment de l'efectivitat de les trampes, recomptes de captures i substitució periòdica dels atraients. Durant el 2021, en quatre recomptes, s'han capturat més de 2.400 escarabats de les tres espècies de perforadors dels pins, la qual cosa suposa una dada similar (lleugerament inferior) a la de 2020.
- Retirada d'arbres debilitats o morts, per evitar la proliferació de plagues, a diversos indrets del parc: Can Cano, Guàrdia d'en Garrot (zona del niu de metralladores), sistema dunar de s'Amarador, Can Biga, itinerari del Mirador de ses Fonts de n'Alis.
- Des del servei de Sanitat forestal s'ha continuat amb les actuacions preventives contra la processonària del pi (*Thaumetopoea pytiocampa*), amb una actuació realitzada el mes de novembre de fumigació manual (des de terra) dels pinars en les zones amb major aflluència de visitants (aparcaments públics, accessos a les platges, àrees d'esbarjo, els cinc itineraris autoguiats, i la zona de camins paral·lels a la costa).
- S'han instal·lat onze trampes per a la captura de *Xylosandrus compactus* en arbres afectats per aquest petit escarabat dins del Parc (bàsicament garrovers), a més de dotze trampes en una zona forestal localitzada entre les poblacions de Calonge i s'Alqueria Blanca, on foren identificades altres espècies forestals (alzines, mates, llampúdols) afectats per aquesta plaga. El personal del Parc fa també el seguiment d'aquestes trampes, doncs la informació que se n'extreu és molt útil i beneficiosa per al parc natural.
- Des del servei de Sanitat forestal de la CMAT s'han fet enguany diverses visites de seguiment i formació als treballadors del parc natural (març, octubre i desembre), relacionades amb l'aplicació del Pla de sanitat forestal del parc natural de Mondragó.

- Les principals tasques realitzades al llarg de l'any per la brigada del Parc en aplicació del Pla de sanitat forestal, i per prevenir incendis, han estat:

El mes de gener: Tala de pins secs per eliminar riscos de proliferació de plagues a s'Amarador, entre l'estany i l'escala d'accés; i tala de pins secs en les proximitats de ses Fonts de n'Alis; juntament amb una brigada de sanitat forestal i personal del Parc, s'han retirat i cremat bosses de processionària (nius de larves) en el llocs més transitats (itineraris, àrees d'esbarjo, aparcaments) per evitar la proliferació de les cuques.

El mes de març: Tala de pins secs i eliminació de troncs de la Punta de ses Gatoves i del Mirador de ses Fonts de n'Alis; i supervisió i planificació d'una actuació per realitzar una faixa talla-foc entre l'àrea recreativa i els habitatges de ses Fonts de n'Alis.

El mes d'abril: Instal·lació de trampes de *Xylosandrus* en dos recorreguts: un al parc natural de Mondragó i l'altre al torrent de Calonge, en zones afectades per aquesta plaga; crema de restes de poda i pins retirats de l'itinerari del Mirador vora ses Fonts de n'Alis; crema de restes de poda a la parcel·la de Can Banyeta; i trasllat de restes de pins secs tallats a l'àrea recreativa, caló des Burgit i a la Guàrdia d'en Garrot.

El mes de maig: tala i retirada de pins secs a l'itinerari de sa Punta de ses Gatoves; tala de pins afectats per plagues a s'Amarador; tala de pins afectats per plagues a l'itinerari de la Guàrdia d'en Garrot.

El mes de juny: tala d'un pi mort i trituració de restes a la parcel·la de Can Cano.

El mes de juliol: instal·lació de 10 trampes de control de la processionària per fer un seguiment d'afecció; i retirada de restes d'un pi talat a l'esplanada posterior a la platja de ses Fonts de n'Alis.

Exemples d'actuacions realitzades en sanitat forestal: eliminació de peus morts o afectats per plagues de perforadors.

El mes de setembre: tala, trosseig i retirada d'un pi sec a l'itinerari de s'Amarador; tala d'un pi afectat per plagues a Ca na Martina; localització i recompte de pins secs i tala d'alguns exemplars a s'Amarador; actuació de manteniment d'una faixa forestal de baixa densitat (tallafocs) amb el suport d'una brigada de gestió forestal de l'Ibanat, entre l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis i els habitatges i hostal propers.

El mes d'octubre: tala de pins afectats per *Tomicus* a la guàrdia d'en Garrot (zona niu de metralladores i escar), retirada de branques i crema; volta de localització de pins secs i afectats per *Tomicus* pels itineraris, i supervisió de l'estat del caló des Savinar; visita de supervisió de garrovers afectats per *Xylosandrus* juntament amb el Servei de sanitat forestal; i tala d'un pi sec a la parcel·la de Can Cano i treure les restes.

El mes de novembre: tala de pins i branques seques a la parcel·la de Can Cano; tala de pins afectats per plagues (secs) a la zona de s'Amarador i retirada de restes; retirada de les trampes de control de la processionària; i tala de 3 pins a la zona de Can Biga i retirada de restes.

El mes de desembre: visita de sanitat forestal: identificació d'exemplars afectats per *Xylosandrus*, *Tomicus* i altres plagues, juntament amb tècnics del Servei de sanitat forestal.

3.1.2 Programa de conservació de la flora i la vegetació

L'any 2021 no s'ha realitzat cap actuació nova relacionada amb la conservació de la vegetació, més enllà de les actuacions que es fan de forma continuada per assegurar la supervivència de les repoblacions joves (reg de plantacions els mesos d'escassa pluviositat) i les tasques periòdiques de manteniment (eliminació de protectors obsolets i substitució de plantes mortes)

En l'itinerari de la Guàrdia d'en Garrot, molt a prop de l'escar, el mes de febrer es va restaurar un tram del tancament per evitar que els visitants caminin per sobre dels penya-segats afectant la vegetació pròpia d'aquesta costa.

3.1.3 Programa de conservació de la fauna

Dins les tasques rutinàries del Parc s'han integrat diferents actuacions encaminades a millorar l'estat de conservació de les espècies més prioritàries de fauna silvestre:

- Els educadors del Parc realitzen un seguiment amb foto-trampeig de la presència de mamífers nocturns (genetes, marts, eriçons, mostels), per tal de detectar canvis i aconseguir més informació sobre els seus hàbits i tendències poblacionals.

- Programa de revisió, neteja i manteniment de caixes niu per a la cria d'aus passeriformes, estació d'anellament d'aus d'esforç constant, seguiment de rapinyaires nocturns i de rata-pinyades.
- Col·laboració amb altres serveis i entitats en el seguiment de la presència de rapinyaires, vigilància de les àrees de cria, anellatge de polls i recomptes poblacionals (actuacions relacionades amb el falcó, la milana, i altres espècies que es puguin identificar al Parc)
- En col·laboració amb el Consorci de recuperació de la fauna (COFIB) s'han realitzat diverses amollades, a la platja de s'Amarador, de tortugues marines que havien estat recuperades de lesions diverses (un exemplar el mes de maig i tres exemplars el mes d'octubre)
- Les diferents actuacions realitzades per la brigada de manteniment del Parc quant a conservació de la fauna han estat:
 - El mes de març: identificació d'ubicacions, preparació i instal·lació de nius de xoriguer i d'òliba en diferents indrets públics del Parc; recollida de pedres grosses per tancar vials on estacionen caravanes vora els penya-segats del Cap des Moro (zona de nidificació de falcons)
 - A partir del mes d'abril: ompliment d'aigua dels abeuradors per a la fauna silvestre, de forma periòdica fins al mes d'octubre (abeuradors naturals i artificials)
 - El mes de juny s'ompliren amb l'ajut d'un camió cisterna els punts d'aigua disponibles per a la cria del calàpet (safaretjos) amb un volum suficient d'aigua que permetés tot el cicle de cria.
 - El mes d'agost: recollida d'una trampa per a moixos i instal·lació de la mateixa al centre d'informació. Eliminació de dos moixos assilvestrats, a través de l'ajuntament i la Fundació Natura Parc; i ompliment d'abeuradors i safaretjos per a la fauna, amb el suport d'un camió cisterna.

Amollada de fauna recuperada en col·laboració amb el Cofib i la Fundació Palma Aquàrium

3.1.4 Programa de conservació dels hàbitats naturals

Platges i dunes

Un dels hàbitats més destacable i amb major activitat humana del Parc és indubtablement el que formen les platges. L'intens ús de tipus recreatiu i turístic determina que l'ajuntament de Santanyí abans de l'estiu (el mes de maig) faci retirar les restes de posidònia que s'acumulen sobre la platja, per després, en aplicació de la normativa, tornar aportar sobre l'arena o bé a vorera de mar, les restes de posidònia retirades. Les restes retirades abans de l'estiu de 2020 foren acumulades en diverses localitzacions, tant en les proximitats de les dues platges, com en una parcel·la agrícola en les proximitats del centre d'informació. A començament de l'any 2021 es va retirar el munt de posidònia de la zona agrícola de Ca na Martina i es va traslladar a la platja, els altres munts havien estat retornats ja amb anterioritat. En la primavera de 2021 es va decidir no traslladar la posidònia retirada a parcel·les agrícoles, i totes les restes de posidònia retirades s'acumularen en les proximitats de les dues platges, la qual cosa ha facilitat el seu retorn a la platja un cop s'ha donat per finalitzada la temporada d'estiu.

- El mes d'agost es feu una neteja dels voltants de l'estany de s'Amarador i sistema dunar i es va actuar en una recol·locació de pals i barreres de regeneració del sistema dunar.
- El mes de setembre, i després d'una gran torrentada, es va continuar amb les actuacions de regeneració i manteniment a la platja i sistema dunar de s'Amarador: retirada de residus, col·locació d'elements arrossegats pel torrent, reubicació del tancament dunar, i suport a l'empresa concessionària de la platja.

Repoblacions forestals

- El mes de gener: tasques de manteniment a la repoblació de les proximitats del Centre d'informació.
- El mes de febrer: reg de repoblacions agrícoles (s'Hort d'en Metge) i forestals (Can Lluç Bassa); i reg de repoblacions forestals (Ca na Martina i àrea recreativa)
- El mes d'abril: reg de repoblacions forestals joves (Can Lluç Bassa i Ca na Martina)
- El mes de juny: reg de repoblacions forestals joves i fruiters de s'Hort d'en Metge; i tasques de manteniment de la repoblació del camí de Ses Doblegades.
- El mes de juliol: reg de reforestacions i fruiters amb el suport d'un camió cisterna (tanqueta): Can Biga, s'Amarador i s'Hort d'en Metge.

Cales i penya-segats

- El mes de gener: neteja del caló des Savinar, trasllat de residus al punt verd i crema de fustes.

- El mes d'abril es va tancar amb pedres una zona propera al caló de Solimina on hi estacionaven sovint vehicles i caravanes, per protegir la vegetació dels penya-segats i la zona de cria dels falcons.
- El mes de juny es va realitzar una neteja del caló des Savinar i es retiraren restes de gran mida arribats des de la mar, que foren derivats al punt verd municipal.
- El mes d'agost es va fer una neteja des caló des Burgit i retirada de restes d'una foguera i altres residus.

3.1.5 Programa de control d'espècies de flora al·lòctona

L'objectiu d'aquest programa és eliminar espècies al·lòctones localitzades dins del Parc, que sovint col·lonitzen territoris naturals a partir de jardins i zones urbanes. Durant el 2021 no s'ha fet cap actuació pròpia, a part de l'eliminació d'algun peu localitzat en zones de costa quan es feien neteges en les cales.

3.1.6 Projecte d'instal·lació d'una passarel·la d'accés a la platja de s'Amarador

Del projecte de recuperació del sistema dunar que s'ha estat executant amb finançament procedent de l'impost de turisme sostenible (ITS), corresponent a la convocatòria de 2018, manca encara construir una passarel·la elevada de fusta, amb l'objectiu de reduir l'efecte erosiu que ocasiona l'escala d'accés i propiciar la recuperació del front dunar. Els tràmits administratius necessaris, que inclouen l'autorització per part de la Direcció General de la Costa i la Mar (Demarcació de Costes, del Govern central).

Si bé es compta amb un projecte per a la construcció de la passarel·la, d'aproximadament de 50 metres, no s'ha obtingut encara la corresponent concessió d'ocupació de terreny de domini públic marítim terrestre, que és imprescindible per poder realitzar la instal·lació.

3.2 Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic

Comprèn aquelles actuacions relacionades amb l'activitat econòmica del parc natural de Mondragó, tant pel que fa a l'explotació dels recursos públics, com a la regulació de l'activitat econòmica desenvolupada pel sector privat. L'objectiu final és fer compatibles al màxim la conservació dels valors de l'espai natural amb les actuacions que generen un benefici econòmic.

Després de l'estiu, la posidònia s'acumula sobre la platja de manera natural, amb els temporals marítims, però també s'hi retorna aquella que ha estat retirada artificialment durant la temporada d'estiu.

3.2.1 Programa de col·laboració amb institucions i amb propietaris

Aquest programa és necessari per poder englobar les actuacions que sorgeixen derivades de que la major part del parc natural és de titularitat privada, i a més la mida mitjana de les propietats és molt petita, per la qual cosa hi ha moltíssims de particulars (centenars) que tenen propietats al parc natural de Mondragó i en algun moment poden requerir una col·laboració amb la nostra entitat. A part dels particulars, també cal tenir en compte que hi ha altres entitats públiques amb competències de gestió al parc natural de Mondragó, com poden ser l'ajuntament de Santanyí, el Consell de Mallorca, la direcció general de la Costa i la Mar (del Govern central), i altres.

Pel que fa als propietaris de finques, històricament hi va haver diversos models de convenis que implicaven una col·laboració directa amb la direcció general de Medi Natural i Biodiversitat, però actualment no hi ha cap conveni vigent que permeti organitzar activitats. Per aquest motiu, les oficines del Parc estan obertes en horari laboral tots els dies, al centre històric de Santanyí, i allà s'atén a totes les persones interessades en qualsevol tipus d'informació o col·laboració.

Quant a les institucions, hi ha un contacte escàs, però permanent, amb totes aquelles entitats amb qui s'ha de col·laborar en casos puntuals. Enguany el Parc i l'Ajuntament han col·laborat en diversos aspectes de la gestió diària (retirada i gestió de residus, gestió de platges i trànsit de vehicles) i al Consell de Mallorca se li ha sol·licitat suport i assessorament en matèria de conservació del patrimoni històric i de camins.

Enguany s'ha col·laborat amb un projecte de recuperació de l'àguila coa-barrada, dirigit des del Servei de Protecció d'Espècies, i executat pel Cofib, tot i que aquesta espècies no és present a Mondragó, atenent la funció que té el Parc com entitat pública amb objectius d'educació i conscienciació ambiental.

Projectes de col·laboració:

1. Execució d'una faixa tallafocs a proposta d'una propietat veïna als terrenys públics del caló d'en Garrot.
2. Informació i conscienciació sobre la recuperació de l'àguila de Bonelli o coabarrada.

3.2.2 Programa d'explotació econòmica dels aparcaments del parc natural

Després de l'aturada gairebé obligada de 2020, el 2021 s'ha posat en funcionament un nou contracte per poder gestionar el manteniment i explotar econòmicament els aparcaments públics de Ca na Martina (ses Fonts de n'Alis) i Ca sa Muda (s'Amarador), atès que la demanda d'ús d'aquests estacionaments és molt elevada, especialment durant l'estiu, i tradicionalment s'ha cobrat l'estacionament per poder aconseguir una contribució econòmica a la gestió del Parc natural, alhora que s'incideix en alguna col·laboració de caire social.

Atès que la campanya de 2019 va finalitzar el contracte que hi havia amb l'associació per a l'ocupació de treballadors en condicions especials, Estel de Llevant, a principis de 2021 va quedar enllestit un nou model de contracte que va sortir a concurs, com a concessió de serveis reservat a centres especials d'ocupació d'iniciativa social i a empreses d'inserció sociolaboral. La vigència prevista per a aquest contracte és de 2 anys, i fou adjudicat, el mes d'agost de 2021, a l'empresa CEO Balcàtic d'iniciativa social SLU, que el mateix mes d'agost inicià el servei d'explotació dels estacionaments.

3.2.3 Programa de col·laboració, suport i assessorament a les empreses ubicades dins l'àmbit del parc natural

Igual com passa amb els propietaris de terrenys, cal tenir en compte que dins dels límits del Parc s'ubiquen diverses empreses, bàsicament turístiques, que desenvolupen la seva activitat econòmica dins de l'espai natural, la qual cosa té diferents repercussions en la seva activitat. Per aquest motiu, és necessari que es treballi en col·laboració amb elles quan sigui necessari, atès que la seva ubicació i la normativa pròpia del Parc determinen en gran mesura la seva activitat.

3.3 Àrea d'Us Públic

Comprèn els programes i projectes que s'apliquen per regular l'ús del parc natural per part dels visitants. L'objectiu final és compatibilitzar la conservació amb el gaudi social, facilitar les visites, i aprofitar també els valors que caracteritzen el parc natural per fer-ne difusió i aportar als visitants coneixements nous, educar en valors conservacionistes i fomentar les actituds de valoració i respecte de cap al medi natural.

3.3.1 Programa d'informació i atenció al públic

El centre d'informació del parc natural de Mondragó s'ubica a ses Fonts de n'Alis, al costat de l'aparcament, i ha restat obert tots els dies de l'any entre les 9h i les 16h (excepte els dies 1 i 6 de gener, i 24, 25, 26 i 31 de desembre). El centre compta amb un servei d'informació personalitzat, realitzat per dues informadores, i amb una exposició permanent sobre els diferents ambients i principals espècies naturals. S'hi pot trobar

material imprès gratuït (fullets d'itineraris, mapes i guies) i accessible en codi QR, i alguns productes en venda com a record de la visita.

Allà es fa un recompte exhaustiu de totes les persones que s'hi atenen, que tot i que no es correspon amb el nombre de visites del parc natural, que és molt major, és l'única dada numèrica real que tenim per poder comparar l'evolució anual del nombre de visitants per compte propi.

Seguidament presentam un quadre amb el nombre de visitants atesos per les informadores, i hi afegim les dades de 2020 i de 2019 perquè es pugui constatar l'evolució d'aquests tres anys, atesa actual situació sanitària, que resulta de l'evolució de la greu pandèmia viscuda l'any 2020, i que malgrat enguany no ha originat que s'hagués de tancar en cap moment el centre de visitants, si que ha determinat que es mantinguessin diverses restriccions pel que fa a la mobilitat i els viatges. En la columna final es pot veure la variació percentual respecte de 2019, amb dades anteriors a la pandèmia, per tal de poder analitzar el grau de recuperació de l'activitat amb posterioritat a 2020.

Per tant, si s'analitzen les visites d'abans de la pandèmia sanitària amb aquest any, de recuperació de la normalitat, podem veure com el primer semestre de 2021 el nombre de visitants ha estat clarament inferior a 2019, però a partir del mes de juny hi ha una pujada de visitants i des del mes de juliol fins al desembre la quantitat de persones que visitaren el Centre ha estat tots els mesos superior que l'any 2019, amb l'única excepció del mes de novembre.

Nombre de visitants anuals del Centre d'Informació

Mes	Total de visitants al Centre (2019)	Total de visitants al Centre (2020)	Total de visitants al Centre (2021)	Percentatge de variació (2019-2021)
Gener	278	212	230	-17,3%
Febrer	479	604	386	-19,4%
Març	750	106	376	-49,9%
Abril	2.529	0	621	-75,5%
Maig	2.629	0	876	-66,7%
Juny	1.541	354	961	-37,6%
Juliol	1.145	507	1.146	+0,08%
Agost	1.237	638	1.389	+12,3
Setembre	1.357	517	1.702	+25,4%
Octubre	1.585	571	1.684	+6,2%
Novembre	437	284	366	-16,3%
Desembre	220	225	229	+ 4,1%
TOTAL ANY	14.187	4.018	9.966	-29,76%

Pel que fa a la tipologia de les visites, al Centre se segueixen anotant dades complementàries com la nacionalitat dels visitants, el motiu de la visita, les qüestions que més es fan i l'hora d'arribada al Parc. Seguidament es presenten uns quadres amb un resum d'aquestes dades, d'entre les que podem destacar:

- Un augment percentual d'usuaris estrangers, i una disminució de visitants d'origen nacional i illenc.
- El principal motiu de la visita del Centre és obtenir un mapa del parc natural, seguit de la demanda d'informació sobre els itineraris a peu per l'espai natural; en tercer lloc, destaquen les consultes sobre la ubicació i característiques de les platges; després ja vendrien les consultes sobre equipaments, serveis, horaris, preus i altres localitzacions.
- Igual que els anys anteriors, comprovam com les visites al Parc responen a excursions i estades de poques hores, i que el gruix dels visitants que s'aturen al Centre ho fan entre les 10h i les 13h (el 62% del total), i la franja horària de 11h a 12h és la que més visites rep (un 25% del total de les diàries)

Tipologia de visitants, segons l'origen

Procedència / idioma	Total de visitants (2021)	% sobre del total (2020)	% sobre del total (2021)
Residents Illes Balears	1.726	34,1	17,32
Restat Estat espanyol	2.021	25,5	20,28
Alemanya / germanoparlants	1.910	10,9	19,16
França / francòfons	1.473	9,9	14,78
Regne Unit / angloparlants	684	6,3	6,86
Altres nacionalitats / idiomes	2.152	13,2	21,59

Horari de les visites al Centre d'Informació

Franja horària	9 - 10h	10 - 11h	11 - 12h	12 - 13h	13 - 14h	14 - 15h	15 - 16h	total
Visitants C.I	580	1.650	2.421	2.095	1.367	980	873	9.966
%	5,8	16,5	24,4	21,1	13,7	9,8	8,7	100

Tipologia de visitants, segons les consultes realitzades

Tipus de consulta realitzada	Nombre de consultes	% sobre del total
Demanda d'un mapa del parc natural	1.183	36,5%
Informació sobre itineraris a peu	951	29,2%
Ubicació i accés a les platges	390	11,9%
Qüestions sobre preus i horaris (aparcament, visita, activitats)	174	5,3%
Ubicació i accés a altres localitzacions	135	4,3%

Informació sobre aparcaments, accessos i altres camins	120	3,7%
Qüestions sobre fauna (ornitologia)	107	3,3%
Informació editada en francès	51	1,5%
Qüestions sobre flora, hàbitats i altres valors naturals	38	1,1%
Altres qüestions i informacions	106	3,2%
TOTAL CONSULTES ATESES	3.255	100%

Pel que fa als col·lectius que han realitzat visites organitzades, al marge de l'oferta educativa, es comptabilitzen les visites per a públic general i per a associacions que les sol·liciten, i les activitats d'agenda, que s'organitzen bàsicament en dissabte. Seguidament podem veure el nombre de visites realitzades i la quantitat de persones que hi han assistit:

Nombre de visitants en grups organitzats

<i>Tipologia de visites organitzades</i>	<i>Nombre de grups (2021)</i>	<i>Nombre de visitants (2021)</i>
Visites guiades en grup (públic adult)	18	148
Participants activitats d'agenda	20	247
TOTAL	38	395

Per altra banda, també es realitza atenció als usuaris en l'oficina administrativa que el Parc té al poble de Santanyí. Si bé la funció d'aquesta és la realització de les tasques d'administració interna, també obre els dies laborables entre les 8h i les 15h, i s'hi atenen les persones que s'hi dirigeixen, que per norma general no són visitants del parc natural amb motiu d'oci o turístic, sinó que generalment es tracta de població local, propietaris de finques a Mondragó, o altres persones que visiten l'oficina amb motius concrets (informacions diverses, autoritzacions, peticions d'activitats, queixes, etc.). Al llarg de 2021 han estat concretament 177 persones les que s'han dirigit a l'oficina del Parc amb motius diversos, d'aquestes 177, 37 han estat propietaris de terrenys dins el parc, 35 eren uristes estrangers, i 105 persones responien a altres tipologies de visites (estudiants, científics, personal d'altres administracions públiques, ciutadans que sol·licitaven autoritzacions, representants i comercials, etc.). Aquest nombre suposa un lleuger augment (d'un 14%) respecte de les persones que foren ateses a Can Crestall l'any anterior.

Informadors auxiliars COVID19

En el marc d'un programa més ampli, dut a terme per part del Govern de les Illes Balears, es va reforçar l'atenció social amb l'objectiu de millorar la informació a la ciutadania i de fer complir la normativa quant a ús dels equipaments públics, i mesures de prevenció sanitària (aforaments, distàncies de seguretat, ordenació de les visites, ús de mascaretes, etc.). Per aquest motiu, el mes de gener varen ser contractades per l'Ibanat, per reforçar

la plantilla, dues persones, Enrique José Bernad i Toni Pascual, amb un contracte de 6 mesos de durada, per fer una tasca d'informació complementària a la que es realitza al centre d'informació.

Aquests dos treballadors varen col·laborar en les diverses àrees de gestió del parc, suposaren un important reforç per a la brigada i varen centrar-se especialment en l'atenció als visitants durant els caps de setmana i dies festius, tot això entre els dies 18 de gener i 17 de juliol de 2021.

3.3.2 Programa de publicacions

Durant aquest any només s'ha fet una reedició del fullet general del Parc, de 4.800 unitats, que inclou un mapa general i informació bàsica dels trets definitoris i què es pot veure al parc natural. Aquest fullet és el que més demanda té, i es reparteix gratuïtament al Centre d'informació entre els visitants. Aquesta publicació s'ha fet en 4 idiomes (català, castellà, anglès i alemany) i la nova reedició simplement ha consistit en una actualització de la imatge amb noves fotografies, aprofitant que calia tornar imprimir tríptics. Formava part d'un contracte de publicacions anterior, de 2019, que no ha estat executat fins enguany.

3.3.3 Programa de senyalització

El 2021 s'ha continuat amb la revisió de tota la senyalització que es va iniciar l'any anterior, i s'han pogut fet les encomanes de dos lots de senyals, que han estat dissenyades, fabricades i bona part d'elles lliurades al Parc aquest mateix any. Quan ha finalitzat l'any no havien pogut esser instal·lats encara els cartells, que resten pendents d'esser col·locats durant els primers mesos de 2022.

Els cartells que s'han pogut fabricar a demanda del Parc corresponen a dos projectes diferents:

- Un de reposició de cartells vells i obsolets, a través del qual s'han pogut adquirir 44 cartells de diferent tipus, bàsicament senyals perimetrals i indicacions d'accés al Parc i als equipaments des dels camins i carreteres propers.
- I un altre de millora i senyalització del sistema dunar de s'Amarador (amb finançament per part de l'import de turisme sostenible, ITS, a través del Servei de Projectes d'espais naturals), a través del qual s'han pogut adquirir 16 cartells més amb normativa específica, interpretatius i de limitació de l'accés a les dunes.

Senyalització nova, o reposada, de manera urgent, mentre es tramitava un nou contracte per a la instal·lació de senyals.

En caràcter d'urgència, i per tant fora d'aquests dos contractes anteriors, han estat instal·lades algunes senyals en substitució d'algunes que s'havien romput a conseqüència d'un temporal de vent, i alguna altra per cobrir necessitats sobrevingudes (un cartell a l'entrada de l'aparcament de Ca na Martina, un en les proximitats de l'àrea recreativa i un altre al portell de l'esplanada de la platja de ses Fonts de n'Alis)

3.3.4 Programa de la botiga del Centre d'Informació

Com es va explicar ja en la memòria d'actuacions de 2020, el Centre d'Informació del Parc conté una petita botiga que durant anys ha permès la venda de petits objectes de record amb el nom del parc natural de Mondragó (com llibretes, bolígrafs, pintures o punts de llibre), també ha disposat de camisetes i gorres, i en ocasions ha disposat també de llibres especialitzats com poden ser guies de natura.

Des de fa uns anys no es reposa ni s'actualitza el material disponible a la botiga, i a més l'espai interior del Centre ha estat més ben aprofitat per a l'exposició de panells explicatius; tot això ha derivat en què aquesta botiga ha perdut espai, no s'ha renovat i ha deixat de ser atractiva, i les vendes que es fan són pràcticament anecdòtiques.

Aquest 2021 no s'ha dut a terme la idea inicial de revisar els productes i renovar la botiga, amb la idea de donar-li un nou enfocament més encaminat als productes locals o directament relacionats amb l'observació de natura. Les vendes totals que s'han fet durant l'any ascendeixen a només 81,10 €, per tant queda pendent per a l'any vinent una actuació de renovació del servei de botiga.

3.3.5 Programa d'interpretació i educació ambiental

L'objectiu d'aquest programa és donar a conèixer els valors patrimonials del parc natural a la població escolar i adulta, així com fomentar una actitud respectuosa amb el medi ambient.

Pel que fa al curs 2021/22, igual que va passar el curs anterior, s'ha mantingut una oferta educativa adaptada a les circumstàncies sanitàries actuals, eliminant de l'oferta els tallers que impliquen molt de contacte dins una aula i la manipulació d'objectes, i com a novetat d'enguany s'ha oferir als col·legis la possibilitat de fer reforestacions dins del marc de les actuacions de celebració de l'aniversari del Parc. Així, les activitats ofertades enguany als centres educatius han estat les següents:

- *Descobrir Mondragó amb na Monda* (conte i itinerari)
- *Paisatge de marina* (itinerari)
- *El litoral de Mondragó* (itinerari)
- *La petjada històrica* (itinerari)
- *Mosaic d'ambients* (itinerari)
- *Descobrim s'Amarador* (itinerari)

- *Investigam la biodiversitat* (taller)
- *La Posidònia, la fàbrica d'arena* (taller)
- *Els fòssils ens expliquen el passat* (taller)
- *Re poblacions forestals* (Bosc dels 30^è aniversari, voluntariat)
- *Re poblacions agrícoles* (voluntariat)

Totes les activitats escolars es fan de dilluns a divendres en horari de matí al parc natural, però els itineraris a més inclouen una visita prèvia que realitzen els educadors a les aules per introduir els alumnes en la l'experiència de visitar el Parc i concretar amb els docents quins seran els objectius i continguts curriculars de la sortida, segons els interessos del propi centre.

Durant l'any 2021 s'han realitzat un total de 18 itineraris interpretatius pel parc natural de Mondragó. El nombre de visites prèvies ha estat també de 18, atenent a 454 alumnes. Per altra banda, s'han fet 4 tallers i 6 repoblacions forestals. Veient el nombre total d'assistents a aquestes activitats educatives, que és de 873, l'augment respecte de 2020 és important, malgrat que aquest 2021 encara hagi comptat amb moltes limitacions sanitàries durant la primera meitat de l'any. En total s'ha atès a 583 alumnes més que l'any anterior.

Seguidament podem veure la quantitat d'alumnes que han participat en aquestes activitats, de manera desglossada:

Tipus d'activitats escolars realitzades durant l'any 2021 al parc natural de Mondragó

Activitat realitzada	Nombre d'activitats	Nombre d'alumnes
<i>Descobrim Mondragó amb na Monda</i>	5	131
<i>El paisatge de marina</i>	8	276
<i>La petjada històrica</i>	1	39
<i>Descobrim s'Amarador</i>	4	134
<i>Els fòssils ens expliquen el passat</i>	4	121
<i>Re població forestal: Bosc del 30^è aniversari</i>	6	172
Total d'activitats escolars	28	873

Com es pot veure al quadre següent, on es compara el nombre de grups escolars que passaren pel centre d'informació, durant els 4 primers mesos de l'any (curs 2020-21) les activitats realitzades han estat les mínimes, amb uns nombres molt inferiors als habituals, mentre que el mes de maig va ser quan es va recuperar l'interès dels centres escolars en fer educació ambiental fora de les escoles, i la demanda dels docents ha tornat situar-se en nombres comparables als de 2019 (si bé el 2021 s'ha atès a gairebé 500 escolars menys que el 2019, atès que entre gener i abril pràcticament no hi havia sortides escolars, el

nombre d'assistents entre els mesos de maig i desembre és pràcticament el mateix que abans de la pandèmia).

Nombre de participants mensuals de l'oferta educativa formal (escolars)

Mes	Nombre de grups escolars	Nombre total d'alumnes
Gener	0	0
Febrer	1	8
Març	3	48
Abril	0	0
Maig	6	160
Juny	4	134
Juliol	0	0
Agost	0	0
Setembre	0	0
Octubre	5	234
Novembre	3	90
Desembre	6	199
TOTAL ANY	28	873

3.3.6 Programa d'agenda d'activitats

Les activitats d'agenda són les que s'ofereixen al públic adult o familiar per fer bàsicament els dissabtes, tot i que algunes activitats es fan entre setmana o els capvespres. Són activitats de caràcter educatiu, interpretatiu, o de participació (com voluntariats o celebracions d'efemèrides) i es publiciten a través del web institucional i de les xarxes socials.

Aquestes activitats d'agenda són generalment gratuïtes, es realitzen en grups poc nombrosos i requereixen d'inscripció prèvia, a través d'un formulari electrònic i d'una telefonada.

Durant l'any 2021 s'han organitzat activitats tots els mesos, excepte l'abril i l'agost, i el nombre total de participants en les 20 activitats organitzades ha estat de 244. Aquestes dades són lleugerament superiors a les de 2020, però encara es troben molt per davall de les dels anys anteriors a la pandèmia (427 participants el 2019, 324 l'any 2018).

Activitats d'agenda realitzades el 2021

Activitat d'agenda organitzada	Data	Nombre de participants
Recompte d'aus aquàtiques hivernants als estanys	16/01/2021	6
Itinerari guiat: Paisatge i cultura de l'aigua	30/01/2021	6
Itinerari guiat: El barranc de s'Amarador	13/02/2021	6
Itinerari en bicicleta: Torres, torrers i vigilància costanera	27/02/2021	6
Itinerari guiat pel torrent de ses Coves del Rei	06/03/2021	7
Itinerari guiat pel torrent de ses Coves del Rei	13/03/2021	10
Activitat de ciència ciutadana: identificació de residus de platja	08/05/2021	14
Taller de seguiment de caixes niu per a ocells	22/05/2021	10
Itinerari guiat «Història i usos tradicionals del Parc»	05/06/2021	4
Taller d'identificació de rastres d'animals	05/06/2021	9
Itinerari guiat costaner: de Ses Fonts de n'Alis al caló des Savinar	03/07/2021	7
Coneix el Parc natural des de la mar amb la Balear	06/07/2021	16
Coneix el Parc natural des de la mar amb la Balear	07/07/2021	16
Coneix el Parc natural des de la mar amb la Balear	08/07/2021	16
Coneix el Parc natural des de la mar amb la Balear	09/07/2021	16
Activitat d'amollada de fauna autòctona al Parc	18/09/2021	22
Activitat d'amollada de fauna autòctona al Parc	25/09/2021	21
Visita a l'estació d'esforç constant (activitat ornitològica)	16/10/2021	7
Sortida i taller d'identificació de bolets	18/11/2021	28
Activitat de ciència ciutadana: projecte AmadrinaModragó	27/11/2021	20
TOTAL		247

Per altra banda, s'han oferit activitats personalitzades per a grups que han pogut gaudir de visites guiades per un educador ambiental, que els ha acompanyat en un recorregut sempre a l'aire lliure, adaptat a la demanda de cada grup.

Principalment aquestes visites han estat ofertades en dissabte, però també se n'han realitzat entre setmana, doncs s'han fet segons la demanda que hi ha hagut. En total s'han fet 19 visites guiades amb grups, a les quals hi han assistit un total de 173 persones (+36%).

3.3.7 Programa de millora de la mobilitat al Parc natural

L'objectiu del programa de millora de la mobilitat és el de fer actuacions encaminades a prioritzar els mètodes de transport menys impactants i més sostenibles, a l'interior del parc, facilitant al màxim els accessos i senyalitzacions per a vianants o ciclistes i regulant la circulació motoritzada per fer-la compatible amb els altres usos, sent l'objectiu final que només els dos aparcaments públics concentrin la major part dels vehicles i que la visita per la resta de l'espai natural es faci preferentment a peu.

Si bé en anys anteriors es realitzà un projecte d'adequació de l'accés a la platja de ses Fonts de n'Alis, delimitació d'un carril pe a vianants i regulació de l'estacionament amb autorització prèvia per a residents i treballadors, enguany les actuacions s'han limitat al

manteniment en bon estat d'aquestes infraestructures i la substitució d'alguns cartells en mal estat.

3.3.8 Programa de gestió i seguiment del funcionament dels aparcaments

Novament s'ha iniciat el servei de gestió dels aparcament a través d'una concessió del servei a una empresa privada (centre d'ocupació especial). El nou contracte es va iniciar dia 13 d'agost, un cop superats tots els tràmits d'organització, gestió i publicació del concurs. Els dos aparcaments públics varen comptar amb atenció personalitzada i cobrament del servei als visitants, des del mateix dia en què s'adjudicà el contracte fins el dia 31 d'octubre, a partir de l'1 de novembre l'estacionament ha estat gratuït i sense servei d'atenció, atès que en aquestes dates minva moltíssim el nombre de visitants al Parc.

Complementari al servei de gestió i vigilància dels aparcaments, el projecte inclou també la instal·lació i manteniment al llarg de tot l'any de cabines sanitàries als dos aparcaments, inclou també el manteniment d'aquests equipaments (neteja, repintada de línies, reparacions, instal·lació d'extintors) i es complementa amb l'aportació de tres treballadors per fer tasques de manteniment i conservació al Parc durant els mesos de temporada baixa.

Pel que fa al seguiment de la tasca de control dels aparcaments, s'ha treballat conjuntament amb l'empresa adjudicatària per resoldre els petits problemes que han anat sorgint, però en línies generals no hi ha hagut incidències destacables, els usuaris han acceptat bé el fet que es tornés cobrar el servei, com ja es venia fent des d'anys enrere. Les dades d'ocupació d'enguany, tenint en compte que s'inicià molt tard el servei, a mitjan mes d'agost, han estat més baixes que els anys anteriors a 2020, però des del mes de juny es va notar un augment progressiu del nombre de turistes i usuaris dels aparcaments, i les dades d'ocupació dels mateixos a partir del dia 13 d'agost, que va ser quan s'iniciaren els recomptes i el cobrament del servei, foren bastant elevades.

Activitats educatives:

1. Activitat d'agenda per a públic general i familiar sobre fauna silvestre.
2. Activitat escolar de realització d'un itinerari amb activitats complementàries.

Segons la memòria presentada per l'empresa que ha gestionat els aparcaments públics, entre el 13 d'agost i el 31 d'octubre de 2021 s'han fet recomptes dels vehicles estacionats als dos aparcaments 3 vegades al dia, i tenint en compte el moment en què hi ha hagut el màxim nombre de vehicles, es pot concloure que el màxim de visitants s'ha donat durant la segona quinzena d'agost, sent els dies 22 i 23 d'agost aquells en què s'ha batut el rècord de vehicles estacionats (410 vehicles en un mateix moment dia 22/08, i 403 dia 23/08). Malauradament no disposam de dades per al període comprès entre el 15 de juliol i el 12 d'agost, en què l'afluència de turistes era ja molt grossa.

Les dades mitjanes de vehicles estacionats, per quinzenes, als dos estacionaments són les següents:

***Nombre mitjà diari de vehicles estacionats simultàniament als aparcaments públics
(agost - octubre)***

Quinzena	<i>Vehicles a Ses Fonts de n'Alis</i>	<i>Vehicles a s'Amarador</i>
13 - 31 agost	145	219
01 - 15 setembre	125	141
16 - 30 setembre	86	82
01 - 15 octubre	92	90
16 - 31 octubre	73	64
TOTAL màxim 13/08 a 31/10/2021 (segons el màxim recompte diari)	8.468	9.880

Observant aquestes dates, podem entendre que la quantitat de vehicles, i per tant de persones, que passen pels dos aparcaments és de molts milers al final de l'estiu, doncs la mitjana diària de vehicles contats en un determinat moment fa referència al nombre de vehicles estacionats de manera simultània, però no al total de vehicles que estacionen al llarg del dia, que és una dada molt superior.

Igualment podem veure com l'aparcament de s'Amarador, que té major superfície, té una major ocupació durant l'estiu, fins a la primera quinzena de setembre, però a partir de la segona quinzena de setembre és major el nombre de persones que acudeixen a ses Fonts de n'Alis, i aquesta tendència augmenta els mesos d'hivern, que és quan la major part dels visitants no tenen la platja com a motiu principal de la visita.

3.3.9 Projecte de Cartografia de les finques públiques

El 2021 no s'ha pogut realitzar el projecte de cartografia tal i com s'havia plantejat, atès que encara hi ha alguns detalls que manca aclarir sobre els límits reals d'alguna parcel·la pública i sobre la titularitat d'alguna petita propietat. Tot i que en línies generals des del Parc es treballa bàsicament en les propietats de titularitat pública i no han sorgit conflictes, les escriptures de compra venda es basen en documents antics i hi ha alguns

dubtes sobre els límits reals que cal aclarir, a través dels òrgans competents (D.G de Patrimoni, Ministeri d'Hisenda, Registre de la propietat) abans de poder editar una cartografia detallada que inclogui informació complementària d'interès sobre les propietats públiques.

3.3.10 Projecte de creació de nous itineraris interpretatius

L'objectiu d'aquest projecte era treballar (preparar, condicionar, senyalitzar i redactar-ne els continguts) en dos nous itineraris per augmentar l'oferta de recorreguts possibles al Parc natural, i així donar l'oportunitat als usuaris de conèixer alguna altra zona del parc natural, amb nous elements d'interès, que fins al moment no formi part de les rutes recomanades, que són les ofertades pels 5 itineraris autoguiats de Mondragó.

Durant 2021 s'han fet diverses sortides i s'ha estat treballant en l'oferta de dos nous itineraris: un de recorregut més llarg, que sortiria de la zona adquirida pel Govern de les Illes Balears (finques públiques) i que a través de camins de titularitat pública permetria conèixer bona part de la zona interior del Parc, amb sent un itinerari de senderisme de recorregut mitjà-llarg; mentre que l'altre tendria un recorregut més breu, i permetria visitar part de les propietats públiques de caràcter clarament agrícola, properes al torrent de s'Amarador, permetent fer una visita amb un marcat accent històric i etnològic.

Acabat l'any, es segueix treballant encara en la proposta d'actuacions necessàries per poder condicionar els dos nous itineraris.

3.3.11 Projecte de Catàleg de béns etnològics

Enguany s'ha elaborat un catàleg, o inventari, dels forns de calç que es troben repartits per dins del Parc. Tots aquests elements es troben ubicats en zones forestals, tant de bosc com de garriga, d'on es podia aprofitar l'abundant vegetació per mantenir el foc necessari per a la fabricació de la calç. Molts d'ells es troben en zones avui dia poc accessibles, atès l'abandonament de moltes zones que deixaren de ser gestionades tant forestalment com agrícolament. Així, l'estat de conservació d'aquests forns, per norma general és dolent, ja estiguin en propietat pública com en propietat privada.

Aquest catàleg, que és descriptiu i fotogràfic, ha estat realitzat per l'equip d'educació ambiental, i recull la localització, informació i dades relatives a 11 forns de calç, els de: Burgit, ses Fonts de n'Alis, Can Feo Gran, ses Coves dels Reis, n'Amera, sa Punta de ses Gatoves, s'Amarador, na Gat, es torrent Roig, s'hort d'en Simonet, i es caló d'en Perdiu.

El fet de poder comptar amb un inventari complet d'aquests elements suposa disposar d'una eina de gestió més, que tant ens ha de permetre fer propostes d'actuacions de

millora i recuperació dels forns, com també fa palès quin és el l'estat actual de cada un d'ells, per poder fer-ne un millor seguiment de la seva evolució.

3.4 Àrea d'Investigació i Seguiment

Comprèn els programes encaminats a estudiar el Parc, els hàbitats naturals que el formen i les espècies que l'habiten: les seves característiques, els impactes que els afecten i com evolucionen. La investigació normalment respon a projectes contractats a experts o bé a projectes autoritzats pel Parc, tot i que l'origen sigui extern (per part de la Universitat i investigadors diversos); el seguiment de les poblacions i del medi sol fer-se directament per part del personal del Parc o de la pròpia conselleria de Medi Ambient i Territori, tot i que algunes actuacions també que són contractades a investigadors externs.

3.4.1 Programa de foment de la investigació al Parc

Enguany s'ha continuat en la línia habitual d'autoritzar qualsevol activitat d'investigació que fos considerada compatible amb la conservació, i s'ha donat suport a aquells investigadors que ho han sol·licitat, ja fos a nivell logístic (material, transport, equipaments), com personal.

Com a resultat, el 2021 s'han pogut dur a terme diverses iniciatives consistentes en:

- Un projecte de ciència ciutadana consistent en un estudi de caracterització i recompte de microplàstics a la platja de s'Amarador.
- El mostreig d'aigües dels dos estanys.
- L'avaluació de l'afecció d'una espècie d'escarabat (*Xylosandrus compactus*) en l'arbrat del Parc.
- Un mostreig i captura científica de calàpet (*Bufo balearicus*)
- Participació en els censos d'aus hivernants en zones humides.

3.4.2 Programa de seguiment de paràmetres meteorològics

Els fenòmens meteorològics més destacables de 2021 han estat:

- Una tempesta acompanyada de forts vents dia 22 de gener, que va tenir efectes importants a la zona costanera, amb alguns cartells romputs tant a l'aparcament de ses Fonts de n'Alis com a l'àrea recreativa, i que va provocar també la caiguda d'alguns pins i de nombroses branques d'arbres.
- Les fortes pluges que es van comptabilitzar dia 22 de setembre, tant a Santanyí com a les immediacions de s'Alqueria Blanca, que provocaren una revinguda dels

torrents, que es van desbordar i arrasaren les platges del Parc, ocasionant nombrosos danys materials.

L'estació meteorològica, ubicada al centre d'informació, va recollir 19 litres per metre quadrat dia 22 de setembre, dada molt inferior als prop de 150 litres registrats a Santanyí.

Les dades mitjanes mensuals d'aquesta estació, que funciona des de 2002, i que registren les temperatures, la pluviometria, i l'evapotranspiració, són per a l'any 2021 les que seguidament es detallen:

Principals dades meteorològiques de 2021: estació del parc natural de Mondragó

<i>Mes / paràmetre</i>	<i>Temperatura màxima mitjana: °C</i>	<i>Temperatura mínima mitjana: °C</i>	<i>Temperatura mitjana mes: °C</i>	<i>Pluja mensual en litres/m2</i>
GENER	15,3	6,1	9,3	38,3
FEBRER	17,4	9,2	13,3	1,1
MARÇ	17,2	9,3	13,3	26,1
ABRIL	19,2	11,1	15,2	8,3
MAIG	22,6	13,6	18,1	51,0
JUNY	27,3	18,8	23,0	6,0
JULIOL	30,0	20,9	25,5	0
AGOST	30,5	22,3	26,4	10,2
SETEMBRE	28,4	21,3	24,8	74,8
OCTUBRE	24,0	14,6	19,3	49,3
NOVEMBRE	17,5	11,5	14,5	165,6
DESEMBRE	16,6	8,3	12,5	15,7
MITJANES (°C)	22,17 (-0,6°)	13,92 (-0,01°)	17,93 (-0,45°)	
PLUJA TOTAL				466,4 (+74,4 l.)

Les dades mensuals es mantenen similars a les pròpies del parc natural si les comparam amb les d'anys anteriors, si bé, com podem observar en les mitjanes que apareixen al quadre, les temperatures mitjanes de 2021 han estat lleugerament inferiors a les de 2020, mentre que la pluviometria ha estat superior a causa de les abundants precipitacions que es registraren el mes de novembre, que fou molt més plujós del que és habitual.

3.4.3 Programa de seguiment d'hàbitats i espècies

El 2021 s'ha continuat amb les tasques habituals de seguiment que ens permeten avaluar l'estat dels diferents ambients del Parc, i s'ha iniciat algun nou projecte. El seguiment dels hàbitats i espècies es fa tant amb mitjans propis, per part del propi personal del Parc, com a través d'alguna encomana externa, que ens permet comptar amb la col·laboració d'especialistes que mantenen any rere any la mateixa metodologia d'estudi per poder analitzar les variacions dels resultats de les observacions fetes al llarg del temps.

Les principals actuacions que l'any 2021 s'han realitzat de seguiment dels paràmetres naturalístics han estat les següents:

El mes de febrer es va iniciar un nou projecte de seguiment de papallones diurnes.

Es tracta d'un transecte consistent en fer un recorregut lineal de gairebé 2 km de llargària, que travessa diferents hàbitats naturals i agrícoles. El recorregut es divideix en diversos trams, i el realitzen mensualment les dues informadores del Parc, anotant les observacions de papallones que es fan en cada un dels trams, intentant identificar les espècies presents. Aquest seguiment es fa seguint una metodologia estandaritzada i les dades de les observacions són pujades en una pàgina oficial de seguiment de lepidòpters a nivell internacional, tot i que durant el 2021 les observacions del parc natural de Mondragó s'han fet encara en qualitat de pràctica, i no consten com a dades oficials. La formació de les treballadores que realitzen aquest transecte s'ha fet per part de l'equip del Parc nacional de l'arxipèlag de Cabrera, i s'ha comptat amb l'assessorament de Pau Colom, de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA).

Revisió i presa de dades d'ocupació de les caixes-niu per a passeriformes i altres aus, a càrrec de l'ornitòloga Cristina Fiol París.

El seguiment d'ocupació de caixes-niu permet comprovar l'ocupació d'aquests nius artificials, que són instal·lats precisament per fomentar la nidificació de determinades espècies. Des de 2009 es fa un seguiment continuat de l'ocupació dels nius, prenent dades sobre el percentatge d'ocupació, les espècies que les utilitzen, l'èxit reproductiu, el nombre de d'ous i polls de les postes, etc. Enguany s'han instal·lat deu nous nius adaptats per al menja-mosques (*Muscicapa striata*).

Estació d'anellament d'esforç constant, a càrrec de l'ornitòloga Cristina Fiol París

Entre els mesos d'abril i juny (primavera) i els de setembre i novembre (tardor) de 2021 s'ha tornat a posar en funcionament l'estació d'esforç constant de s'Amarador, per poder obtenir dades dels ocells que passen en les dues campanyes migratòries.

Aquesta estació ha anat aportant dades des de l'any 2006, i comptam amb sèries anuals regulars des de 2015.

En total s'han fet 205 captures (anellaments) d'aus de 29 espècies diferents. Si bé s'ha pogut detectar la presència de 52 espècies distintes a la zona, tot i que no totes hagin estat anellades. Les espècies de les quals més captures s'han fet han estat el busqueret de cap negre (*Curruca melanocephala*) i el capferrerico (*Parus major*)

Seguiment de l'activitat reproductora del calàpet en les basses temporals i punts d'aigua d'origen antròpic (safaretjos i piques)

Com cada any, s'han fet sortides per observar i constatar l'activitat reproductora del *Bufotes balearicus*.

3.4.4 Programa de seguiment de la qualitat de les aigües dels estanys

Any rere any, i en col·laboració amb la direcció general de Recursos Hídrics, des del Parc natural es fa un mostreig d'aigua als dos estanys (en dues localitzacions de s'Amarador i dues de ses Fonts de n'Alis). Les quatre mostres es recullen 4 cops en l'any, regularment cada 3 mesos, i s'analitzen al laboratori de l'Aigua de la Conselleria, per poder detectar anomalies en cas que hi hagués algun problema.

Les mostres del 2021 es recolliren els dies 25/01, 19/04, 06/07 i 22/11, i es dugueren a analitzar els mateixos dies que s'agafaren, posteriorment des del Laboratori ens enviaren els resultats de les analítiques realitzades. Els resultats dels anàlisis han estat correctes, entrant dins dels paràmetres mitjans habituals.

3.4.5 Programa de manteniment de la base de dades de biodiversitat

Un any més, han estat els treballadors del Parc els que han anat fent i apuntant les observacions més destacables a nivell d'espècies animals, atès que les activitats realitzades a l'interior del Parc sovint donen l'oportunitat d'observar o escoltar les espècies que es consideren d'interès.

Aquestes anotacions no responen a una metodologia científica que pugui donar dades absolutes i comparables com per determinar l'evolució de les poblacions animals o vegetals del parc natural, però si que són útils per establir tendències, i al llarg del temps es poden convertir en un bon indicador de l'evolució ambiental de l'espai, doncs permeten tenir sèries d'observacions realitzades de manera continuada, any rere any, que poden mostrar l'augment o minva d'observacions d'espècies significatives.

Al llarg de 2021, per motius diversos, podem destacar com observacions més interessants les de les espècies següents: *Tursiops truncatus*, o dofí mular, observat en dues ocasions a es Cap des Moro i s'Estret des Temps; *Tadorna tadorna*, o ànnera blanca, a l'estany de Ses Fonts de n'Alis; *Ardea purpurea*, o agró roig, a l'estany de s'Amarador; *Caretta caretta*, o tortuga babaua, s'alliberaren 4 exemplars a s'Amarador i se'n rescatà un de ferit prop del caló des Savinar; *Suncus etruscus*, o musaranya, per la zona de Can Biga; *Neophron percnopterus*, o moixeta voltonera/miloca, observat en vol a s'Amarador; *Anguilla anguilla*, o anguila, a l'estany de s'Amarador; *Grus grus*, o grua, en vol sobre ses Fonts de n'Alis; *Pandion haliaetus*, o àguila peixatera, una parella prop del cap des Moro; *Podiceps nigricollis*, o cabussonera, a l'Estany de s'Amarador; *Falco peregrinus*, o falcó, almenys una parella a criat amb èxit en la zona del caló de Solimina; *Buteo buteo*, o aligot, una parella segueix al seu territori al voltant d'un niu, però no s'ha pogut constatar la reproducció; *Milvus milvus*, o milana, dos dels tres nius controlats han tret polls endavant, amb un total de 5 joves; *Aquila pennata*, o esparver, observada en diverses ocasions en vol, se n'han alliberat dos exemplars recuperats pel Cofib.

El llistat d'espècies destacades citades el 2021 al parc natural de Mondragó és el següent:

- *Actitis hypoleucos*
- *Anas platyrhynchos*
- *Anthus spinoleta*
- *Ardea cinerea*
- *Asio otus*
- *Bubulcus ibis*
- *Burhinus oedicephalus*
- *Calonectris diomedea*
- *Caretta caretta*
- *Corvus corax*
- *Egretta garzetta*
- *Erithacus rubecula*
- *Falco peregrinus*
- *Ficedula hypoleuca*
- *Gallinago gallinago*
- *Genetta genetta*
- *Himantopus himantopus*
- *Martes martes*
- *Milvus milvus*
- *Motacilla flava*
- *Mustela nivalis*
- *Pandion haliaetus*
- *Phalacrocorax carbo*
- *Phylloscopus trochilus*
- *Prunella modularis*
- *Scolopax rusticola*
- *Sturnus vulgaris*
- *Sylvia curruca*
- *Tachybaptus ruficollis*
- *Testudo hermanni*
- *Turdus viscivorus*
- *Upupa epops*
- *Alcedo atthis*
- *Anguilla anguilla*
- *Aquila pennata*
- *Ardea purpurea*
- *Atelerix algirus*
- *Bufotes balearicus*
- *Buteo buteo*
- *Carduelis spinus*
- *Circus aegeus*
- *Curruca curruca*
- *Eliomys quercinus*
- *Falco eleonora*
- *Falco tinnunculus*
- *Fulica atra*
- *Gallinula chloropus*
- *Grus grus*
- *Lanius senator*
- *Merops apiaster*
- *Motacilla cinerea*
- *Muscicapa striata*
- *Oriolus oriolus*
- *Phalacrocorax aristotelis*
- *Phoenicurus phoenicurus*
- *Podiceps nigricollis*
- *Puffinus mauretanicus*
- *Sturnus unicolor*
- *Suncus etruscus*
- *Sylvia undata*
- *Tadorna tadorna*
- *Turdus philomelos*
- *Tursiops truncatus*

1. Menja-mosques
(*Muscicapa striata*), espècie per a la recuperació de la qual s'han instal·lat caixes niu.

2. Estany de ses Fonts de n'Alis: es fa un seguiment anual de la qualitat de les aigües dels dos estanys del Parc.

3.4.6 Projecte de recuperació i d'investigació sobre el jaciment de ses Coves del Rei

Enguany hem contactat amb el departament de Patrimoni del Consell de Mallorca amb l'objectiu de poder posar en marxa les actuacions de neteja i posada en valor del jaciment, seguint les propostes de l'estudi d'avaluació i propostes d'actuació per millorar el jaciment arqueològic de ses Coves del Rei, redactat el 2018.

El mes de febrer férem una visita al jaciment amb tècnics del Consell de Mallorca, per avaluar el seu estat i veure la possibilitat de que el Consell destinés una brigada de patrimoni a la restauració d'aquest enton. La idea d'aquest projecte és fer una neteja de les coves, treure-hi restes que hi queden dels usos recents que han tengut, i posteriorment desbrossar l'accés i els voltants de les coves i instal·lar-hi algun tipus de senyalització informativa. Al final de 2021 no s'havia pogut executar cap de les actuacions previstes per manca de disponibilitat de la brigada de Patrimoni.

3.5 Àrea de Participació

Comprèn els programes i projectes puntuals que pretenen vincular especialment la gestió de l'espai natural amb la societat, fomentant la participació activa de la ciutadania i donant a conèixer tot allò que es realitza al Parc natural de Mondragó.

3.5.1 Programa de comunicació

Amb l'objectiu de difondre quins són els valors del parc natural i perquè és important la seva conservació s'intenta fer una comunicació activa i continuada a través de les xarxes socials, tant les pròpies (facebook, web institucional, Instagram de la Conselleria de Medi Ambient i Territori) com en notes de premsa de les quals es fan ressò els mitjans de comunicació.

També el centre d'informació i l'oficina administrativa de Santanyí són instal·lacions claus des de les quals es comparteixen els cartells i publicacions destinats a difondre informacions d'interès.

Seguint la pauta iniciada l'any 2020 amb motiu de les restriccions que provocà la pandèmia de la Covid19, s'ha continuat treballant especialment en el desenvolupament de serveis en línia, com ha estat la posada en funcionament de «l'aula verda» (www.aulaverda.cat), on el parc natural de Mondragó, entre d'altres serveis de la conselleria de Medi Ambient i Territori, ha començat a compartir informacions i recursos per als usuaris interessats.

3.5.2 Programa de voluntariat ambiental

Les activitats de voluntariat ambiental tenen com objectiu la participació de la societat en la gestió del parc natural, de manera organitzada, ja sigui a través d'associacions, empreses o centres culturals i educatius.

L'any 2021 s'ha dut a terme una única activitat de voluntariat, realitzada dia 26 de juny per part de 8 voluntaris de l'associació conservacionista Greenpeace.

L'activitat va consistir en la retirada d'una gran quantitat de fulles de posidònia que estaven acumulades en una parcel·la agrícola des de l'any anterior, i foren baixades fins a la platja. Seguidament es va fer una actuació de neteja dels voltants de l'estany de ses Fonts de n'Alis, i un repàs de la repoblació de la mateixa zona, que va incloure la retirada d'una planta al·lòctona habitual com és la *Solanum bonariense*.

3.5.3 Programa de la Junta Rectora

L'any 2021 es va dur a terme una sessió ordinària, en modalitat telemàtica, dia 5 d'octubre a les 17h, en la qual hi participaren 12 dels membres de la Junta, més 5 persones convidades. En aquesta reunió, que fou la sessió número 34, s'informà sobre les memòries de gestió dels últims tres anys, i es va presentar el Programa anual vigent.

3.5.4 Altres activitats participatives

Dia 17 de febrer es va realitzar al centre d'informació del Parc una reunió de treball per part de l'equip d'agents de medi ambient de la CAIB, de les comarques de Migjorn i Llevant de Mallorca.

El mes de març va iniciar les pràctiques d'empresa a l'Ibanat, destinat al Parc natural de Mondragó, l'estudiant Marc Jaume Ferrer, que ha cursat estudis d'Educació i Control Ambiental (SMA0), que formen part de la branca de formació professional de la família de la Seguretat i el Medi Ambient. Les pràctiques varen tenir una durada de tres mesos i permeteren a Marc Jaume realitzar tasques de planificació i disseny d'activitats educatives, organització de visites, guiatge d'activitats amb escolars i públic adult, revisió de materials i proposta d'adequació de noves publicacions, i supervisió de les mesures de seguretat pel que fa a l'ús públic organitzat.

Com s'ha comentat en l'àrea de Conservació, cal destacar també la col·laboració amb el COFIB (Consorti de recuperació de la fauna) en l'alliberament de fauna recuperada al Parc natural, tant pel que fa a fauna marina (tortugues) com animals terrestres i aus. Igualment des del Parc hem lliurat al COFIB diverses espècies recollides pels treballadors o bé per veïns que les han trobat lesionades i les han dut al Parc perquè les féssim arribar als pertinents serveis veterinaris (falzies, un tudó, tortugues de terra, 3 polls de milana caiguts d'un niu)

La brigada del Parc natural ha col·laborat en l'execució d'un projecte de restauració i conservació de les dunes del parc natural d'Es Trenc i es Salobrar de Campos, atesa la seva experiència en aquestes tasques al sistema dunar de s'Amarador: el mes de febrer es varen instal·lar cartells de senyalització a les dunes, i a l'octubre i novembre s'instal·laren barreres i captadors d'arena a la platja.

També s'han fet col·laboracions puntuals amb altres serveis, com ha estat del cas de la recollida i trasllat d'una trituradora mecànica des de la Colònia de Sant Jordi a Son Tous, el mes de juny; el trasllat d'un dipòsit de combustible provinent de Cabrera, de la Colònia de Sant Jordi a Son Tous, el mes de juliol; el trasllat d'un camió de Son Tous a Sa Ràpita per portar-lo a Cabrera, el mes d'agost; el trasllat d'una motocicleta a Son Tous per a la seva reparació i posterior trasllat al parc natural de Llevant, el mes de setembre; i la recollida i trasllat d'un camió i d'un vehicle tot-terreny de Son Tous cap a Sa Ràpita, el mes d'octubre.

3.5.5 Projecte 5.5 Celebració del 30^è aniversari de la declaració del Parc natural

El Parc natural de Mondragó fou declarat l'any 1992, per tant el 2022 està previst commemorar el 30^è aniversari de la creació del parc natural, per aquest motiu enguany ja s'han iniciat algunes de les actuacions que requerien fer-se en temps com ha estat preparar el terreny i iniciar una campanya de reforestacions amb la participació voluntària de centres escolars, des de finals de 2021. El mes de novembre es col·locà el cartell de fusta commemoratiu del «Bosc dels 30 anys» i es feren les primeres plantacions.

També s'ha organitzat un concurs de dibuix amb la col·laboració de tots els centres escolars del terme de Santanyí, amb l'objectiu de triar un cartell que sigui la imatge de la commemoració del 30^è aniversari. Els col·legis, en concret els alumnes de segon i tercer cicle de primària, varen preparar els seus cartells commemoratius (un per classe) durant el mes d'octubre i dia 5 de novembre aquests foren lliurats al Parc. Entre els dies 23 de novembre i 12 de desembre els cartells presentats foren exposats a Ses Cases Noves (centre cultural municipal) i els visitants pogueren votar els seus cartells preferits. D'entre els 8 cartells més votats un jurat ha tengut en compte quin era el dibuix que millor representa el parc natural i ha elegit el cartell guanyador per fer un pòster commemoratiu.

1. Visita guiada per l'alumne en pràctiques Marc Jaume, dins del seu cicle formatiu en Educació i Qualitat ambiental.

2. Cartell guanyador del concurs de dibuix de commemoració del 30^è aniversari.

3.6 Àrea de Manteniment

Comprèn aquelles actuacions que es fan per mantenir en bon estat o millorar l'estat general del parc natural, i més concretament els seus equipaments i infraestructures, com poden ser el centre d'informació, els aparcaments, les àrees d'esbarjo, els itineraris, les oficines, els cartells, etc.

3.6.1 Programa de manteniment general del Parc

Recull les accions de manteniment d'equipaments i infraestructures del Parc: la neteja i retirada de residus, el manteniment de vehicles, eines i maquinària, i totes aquelles tasques quotidianes que fan que el parc natural es vegi atès i cuidat.

Les principals tasques de manteniment fetes al parc, a part de les feines més quotidianes de neteja i manteniment diari de les instal·lacions, han estat:

El mes de gener: Crema de restes de poda a Can Canonge, Can Feo Gran i Can Cano; restauració de paret seca a la zona de Ca sa Muda, proximitats de l'aparcament; localització de pedres grosses a les parcel·les de Ca sa Muda per tancar zones d'estacionament il·legal fora dels camins; transport de pedres de mida gran a la zona costanera del Cap des Moro per tancar la les proximitats dels penya-segats on cria el falcó; tasques de neteja i manteniment de la canalització de reg de s'Hort d'en Metge; preparació d'una barrera de tancament a l'entrada de la barraca de curucull de l'itinerari de s'Amarador.

El mes de febrer: Instal·lació d'una barrera de tancament a l'entrada de la barraca de curucull de l'itinerari de s'Amarador; Poda de la parra de Can Crestall; restauració del portell de paret seca de Can Cano i reparació de diversos esbaldrecs de paret a Ca sa Muda; instal·lació d'una barrera a Can Cano després d'haver reparat les columnes del portell; manteniment de l'itinerari de la Guàrdia d'en Garrot, i substitució de 5 pals del tancament dissuasiu; retirada d'un dipòsit d'uralita i altres restes d'enderroc i transport de restes al punt net.

El mes de març: Reconstrucció d'un esbaldrec en una paret seca al camí de s'Amarador des de Ca sa Muda; tasques de manteniment a l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis; col·locació de pedres grosses per limitar l'estacionament de caravanes a Ca sa Muda; actuacions de manteniment del Centre d'informació (repàs endolls, il·luminació i altres); neteja dels voltants de la caseta de s'Escorxador (magatzem agrícola a reformar); substitució de corda de tancament dissuasiu a l'itinerari de sa Punta de ses Gatoves.

El mes d'abril: Reparació d'un esbaldrec en la paret seca del camí d'accés a la platja de s'Amarador; triatge de pedres i aixecament d'un esbaldrec a la paret seca de s'Hort d'en Metge; manteniment del niu de metralladores i voltants.

El mes de maig: Retirada d'una barrera obsoleta a Ca sa Muda; actuacions de neteja (desbrossament) i reparació d'un esbaldrec en una paret seca a s'Amarador; actuacions de neteja (desbrossament) dels portells de l'aparcament de Ca sa Muda i reparar paret; retirada de plàstics i restes d'obra que havien estat abandonats vora d'un camí; actuacions de manteniment dels arbres i arbusts del jardí autòcton del centre d'informació; neteja i desbrossament dels dos aparcaments públics; revisió dels extintors contra incendis del Parc; tala de pins secs en la parcel·la de Na Cervantes (camí vell de ses Fonts de n'Alis)

El mes de juny: Buidatge de l'interior de la caseta de s'Escorxador (per possibilitar obres de rehabilitació) i transport de residus al punt net; neteja del Caló des Savinar i transport de residus al punt net municipal; manteniment de l'itinerari de la Guàrdia d'en Garrot i neteja (treure aigua i fang) del niu de metralladores; retirada de sacs de residus recollits al caló des Savinar en embarcació; reubicació de papereres grosses, instal·lació a l'aparcament de s'Amarador a ses Fonts de n'Alis; neteja i desbrossament dels voltants del centre d'informació; neteja de les dues àrees recreatives; tasques de manteniment de la passarel·la i mirador de l'itinerari de sa Punta de ses Gatoves.

El mes de juliol: Tasques de manteniment de la passarel·la i mirador de l'itinerari de sa Punta de ses Gatoves; retirada de residus acumulats en el camí de la Cova foradada; retirada de branques grosses d'un pi a sobre de la caseta de s'Escorxador per possibilitar la seva rehabilitació (amb el suport d'un camió grua i una brigada forestal); col·locació de pals de tancat dissuasiu a l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis; col·locació de pedres de mida grossa a l'aparcament de s'Amarador per evitar l'estacionament en llocs no habilitats.

El mes d'agost: Neteja i tasques puntuals de manteniment dels itineraris i passeig de les platges; reparació d'una fuga d'aigua al sistema de reg de Ca sa Muda; condicionament dels aparcaments de ses Fonts de n'Alis i de s'Amarador: neteja, eliminació de vegetació, pintada de línies d'estacionament, etc (tasca realitzada per una brigada de suport, Balcàt)

El mes de setembre: Recepció de senyals (cartells) per instal·lar al sistema dunar de s'Amarador: revisió de tots els cartells, i tractament dels pals amb producte protector per evitar el deteriorament de la fusta; actuacions de manteniment (reparacions diverses) a les oficines administratives de Santanyí (banys, jardí, desaigüat cuina, electricitat); manteniment del tancament dissuasiu de la volta a la Guàrdia d'en Garrot (substituir pals); buidatge de canals de desviament d'aigua al camí de s'Amarador per prevenir problemes en època de pluja; actuacions de manteniment de maquinària i d'eines i ordenació del magatzem de Ca na Martina; revisió de desperfectes generats per pluges abundants i desbordaments puntuals dels torrents.

El mes d'octubre: Crema de restes de poda (branques del pi gros de la platja de ses Fonts de n'Alis, caseta de s'Escorxador); retirada de restes de branques de l'esplanada de la platja de ses Fonts de n'Alis; neteja de la platja i sistema dunar de s'Amarador; reparació

del remolc; desbrossament i neteja de l'esplanada de s'Escorxador per facilitar les obres de restauració de la caseta (magatzem agrícola); preparació i trasllat d'un dipòsit d'aigua per a l'obra.

El mes de novembre: Neteja de l'escala d'accés a la platja de s'Amarador i buidatge de les canalitzacions de desviament de la pluja per mantenir-les operatives en cas de pluges fortes; revisió i planificació de tasques a efectuar per part de la brigada de suport (Balcat); tasques de manteniment a les oficines de Can Crestall (instal·lació d'un llum led, i altres); trasllat de residus des del caló des Savinar fins al punt verd municipal; trasllat de branques, ompliment i preparació del dipòsit d'aigua per a l'obra de s'Escorxador; tasques de manteniment del niu de metralladores: buidatge de fang de dins l'edifici i neteja de parets (eliminació de grafittis); condicionament dels aparcaments de ses Fonts de n'Alis i de s'Amarador: neteja, eliminació de vegetació, reparació de clots (tasca realitzada per una brigada de suport, Balcat)

El mes de desembre: Neteja de les casetes (magatzems) de Ca na Martina i Can Cano; preparació de materials, compra de productes i planificació de feines amb la brigada de suport (Balcat); restauració de paret seca (reparació d'esbaldrecs i col·locació de la filera superior de pedres) en la zona de la guàrdia d'en Garrot; neteja de les façanes del centre d'informació i tractament amb oli de tota la fusta (exterior del centre); neteja de tota la fusta exterior del centre d'informació (façanes) i aplicació d'un oli protector per millorar la conservació del centre (tasca realitzada per la brigada de suport); tractament amb oli protector de les bigues de les casetes de s'Hort d'en Metge i de s'Escorxador (magatzems agrícoles)

3.6.2 Programa de manteniment i gestió agrícola

Amb l'objectiu de conservar, potenciar i recuperar el paisatge agrari tradicional del Parc s'han realitzat diverses actuacions en les parcel·les públiques de tipus agrícola.

Les principals actuacions realitzades en l'àmbit agrícola són les següents:

El mes de gener: Trasllet d'un tractor des de Son Tous fins a la zona de Ca sa Muda per llaurar les parcel·les públiques, amb el suport d'un tractorista de l'Ibanat; llaurada de parcel·les públiques a Ca sa Muda i Ca na Martina.

El mes de febrer: Poda de manteniment dels garrovers de Ca na Martina i dels fruiters de s'Hort d'en Metge; poda de manteniment a la parcel·la pública de Can Vicens; trasllat, preparació del terreny, sembra i reg de 15 fruiters diversos a la parcel·la de s'Hort d'en Metge (en les proximitats de la sínia); retirada de pedres grosses i llaurada de la parcel·la pública de Can Vicens; poda de manteniment dels fruiters de s'Hort d'en Metge (sembrats en anys anteriors); retirada de pedres grosses a Can Biga i llaurada de la parcel·la; poda de manteniment dels arbres de Can Biga; retirada de pedres grosses i llaurada de la parcel·la de Can Parra; reg de repoblacions agrícoles (s'Hort d'en Metge) i forestals (Can

Lluc Bassa); poda de manteniment de garrovers a la parcel·la de Can Feo Gran; retirada de pedres i llaurada de la parcel·la de Can Feo Gran; crema de restes de poda a Can Feo Gran; retirada de pedres grosses i llaurada de Can Canonge i de Can Parra.

El mes de març: Retirada de pedres grosses i llaurada de Can Canonge; retirada de pedres grosses i llaurada de Can Cano; poda de manteniment i crema de restes forestals a la parcel·la de Ca na Martina; crema de restes de poda agrícola i de pins retirats a la parcel·la de Can Cano.

El mes d'abril: Reg de fruiters joves a s'Hort d'en Metge; neteja de vegetació de la paret seca de tancament agrícola de s'Hort d'en Metge; neteja de vegetació de la paret seca de tancament agrícola de Can Ric i Can Casetes.

El mes de maig: Reg amb el suport d'un camió cisterna (tanqueta) de les repoblacions forestals joves i agrícola de s'Hort d'en Metge.

El mes de juny: Trituració de restes forestals i de poda de fruiters a diverses localitzacions de s'Amarador; reg de repoblacions forestals joves i fruiters de s'Hort d'en Metge.

El mes de juliol: Reg de reforestacions i fruiters amb el suport d'un camió cisterna (tanqueta): Can Biga, s'Amarador i s'Hort d'en Metge; poda de manteniment de garrovers a l'aparcament de Ca sa Muda.

El mes d'agost: Reg de repoblacions i fruiters amb el suport d'un camió cisterna (tanqueta); preparació de la campanya de recollida de garroves a través d'una concessió (guiatge i mostra de totes les parcel·les a l'empresa adjudicatària).

Novament la recollida dels fruits, bàsicament garroves, s'ha fet arrel de la concessió a través d'un contracte obert públic a una empresa, que va ser qui va guanyar el concurs per a la recol·lecció dels fruits i la seva venda a través de la cooperativa Camp Mallorquí.

El mes de novembre: Tala i poda de garrovers a l'aparcament de Ca na Martina, i retirada de restes; crema de restes de poda (garrovers) a la tanca agrícola de Ca na Martina; recollida i trasllat a Can Cano de 56 arbres fruiters per a sembrar-los al Parc; crema de restes de poda a la parcel·la de Can Biga; suport a un camió amb conductor de l'Ibanat, en la recollida, transport i descàrrega de dos viatges de terra vegetal des d'una cantera de Campos fins a la parcel·la de Can Biga (per a la sembra de fruiters)

El mes de desembre: Preparació de material (protectors i guies) i sembra de 4 fruiters per mostrar a la brigada de suport (Balcat) com fer la plantació i com cal distribuir els arbres.

A part d'aquestes feines realitzades pel personal del Parc, cal recordar que una part de les parcel·les públiques són cuidades i explotades pel Sr. Antoni Mestre, a través d'una autorització que l'autoritza a fer l'explotació agroramadera de determinades parcel·les a la zona de s'Amarador (veure cartografia adjunta)

Cartografia de parcel·les (agrícoles) de titularitat pública (CAIB)

1. Can Cano.
forestal / agrícola
Pol. 11 parc. 1021-1025
62.200 m²
2. Can Canonge
Pol. 11, parc. 1017
19.100 m²
3. Na Cervantes
Pol. 11, parc. 1018
6.900 m²
4. Davant Can Feo Gran
Pol. 11, parc. 1015
3.050 m²
5. Davant Can Feo Gran
Pol. 11, parc. 1013
5.400 m²
6. S'Hort d'en Metge
forestal / agrícola
Pol. 11, parc. 1142
122.900 m²
7. Can Biga
23.500 m²
8. Can Parra
27.200 m²
9. Can Lluc Bassa
Pol. 11, parc. 882-883
8.000 m²
10. Can Feo Gran
Pol. 7, parc. 1132
33.450 m²
11. Can Feo Gran
Pol. 7, parc. 1133
5.300 m²

12. Can Vicenç / Na Vidala
22.350 m²
13. Can Nadal Jordi
forestal / agrícola
Pol. 11, parc. 836
148.600 m²
14. Ca sa Muda
24.500 m²
15. Can Casetes
Pol. 11, parc. 1236
40.400 m²
16. Can Vadell
Pol. 11, parc. 1235
18.300 m²
17. Can Miquel Gran
Pol. 11, parc. 1234
12.000 m²
18. Can Ric
Pol. 11, parc. 832
10.330 m²
19. Can Banyeta
Pol. 11, parc. 831
20.920 m²
20. Ca na Martina /
Na Bielona
Pol. 7, parc. 1147
44.550 m²

3.6.3 Projecte de remodelació i condicionament de les oficines de Can Crestall

L'any 2021 encara no s'ha pogut obtenir la llicència municipal per iniciar la remodelació de les oficines de Can Crestall, doncs l'arquitecte i l'enginyer municipals feren una esmena del projecte presentat a l'ajuntament, perquè fossin modificats alguns aspectes del projecte que no s'adequaven a la normativa arquitectònica i d'accessibilitat. L'arquitecte que havia redactat el projecte va fer les pertinents modificacions, corregint l'esmena, i el va tornar remetre al Consell de Mallorca i a l'ajuntament, que a finals de 2021 encara no ha lliurat la pertinent llicència municipal.

3.6.4 Projecte de rehabilitació de la caseta de s'Escorxador

El mes de juliol, amb el suport d'un camió i una brigada de l'IBANAT, es va fer una poda important al pi del costat d'aquesta caseta, que tenia unes branques molt grosses que penjaven sobre de la caseta. Aquesta actuació era necessària abans d'emprendre les obres de rehabilitació de la teulada i façanes d'aquest edifici.

Un cop va passar l'estiu, amb l'objectiu d'evitar molèsties durant la temporada turística, es va iniciar l'obra de restauració de la caseta, segons el projecte redactat l'any 2019 per l'arquitecte Gabriel Noguera. L'obra es va fer mitjançant un contracte menor, adjudicat a l'empresa Construccions Segura, amb un pressupost total de 15.670 € (inclòs l'IVA)

La rehabilitació ha consistit en substituir la teulada, referir les façanes, canviar la porta i la finestra, reparar la cisterna, adequar la instal·lació elèctrica per poder-hi posar llum, i afegir-hi un sistema que permeti l'aprofitament de l'aigua i el desviament del sobrant cap a l'exterior.

1. Trampes de control de *Xylosandrus* als garrovers del Parc.
2. Caseta de s'Escorxador rehabilitada.
3. Reconstrucció de parets en finques públiques.

3.7 Àrea de Vigilància

Comprèn les actuacions encaminades a fer vigilància activa i directa a l'espai natural protegit per assegurar que es compleixin les normatives del Parc i altres normes aplicables.

3.7.1 Programa de vigilància

El Pla de vigilància que s'establí l'any 2019, conjuntament amb el servei d'Agents de Medi Ambient, té com a objectius principals els següents ítems:

- Assegurar el compliment de les condicions estipulades per al servei de neteja de les platges.
- Assegurar el compliment de les condicions estipulades per al servei d'instal·lacions de temporada a les platges del parc.
- Evitar l'abandonament de residus per part dels usuaris a les platges, zones d'esbarjo, aparcaments, etc.
- Control de l'estacionament de vehicles a les zones regulades amb aquesta finalitat, vigilància dels camins on no es permet l'estacionament, i control del compliment de les condicions establertes en la zona d'aparcament regulat a ses Fonts de n'Alis.
- Control de l'afluència de grups organitzats sense autorització (excursionistes, cavalls, ciclistes).
- Seguiment de les activitats organitzades amb autorització al parc: activitats esportives, festes populars, filmacions, vols autoritzats, etc.
- Control del trànsit de persones en zones especialment sensibles: sistema dunar, zones humides, zones de conreu, etc.
- Control d'activitats prohibides: focs, acampades, vol de drons, animals domèstics amollats, etc.
- Control d'activitats urbanístiques.
- Control de la reserva de caça i zona de vedat.
- Identificació d'espècies al·lòctones o invasores, vegetals i animals.

Bàsicament es fa vigilància des de dos àmbits: per una banda el Servei d'Agents de Medi Ambient de la Conselleria de Medi Ambient i Territori fa vigilància ambiental a tots els espais naturals protegits, i compta amb agents de l'autoritat que poden tramitar denúncies. La línia de treball dels agents és la que estableix el pla de vigilància abans mencionat.

Per altra banda el Parc compta amb un zelador de reforç durant els mesos de primavera i estiu (enguany d'abril a setembre) que fa vigilància diària al Parc i la complementa amb informació de camp als visitants, tot i que no té facultats per fer denúncies.

Excepcionalment enguany, i novament a causa de la pandèmia ocasionada per la Covid19, hem comptat amb un reforç que ha consistit en la contractació de dues persones que durant 6 mesos han treballat al Parc informant als visitants sobre les normes de prevenció

i les alteracions produïdes a causa de l'adaptació del Parc a la normativa sanitària (limitació d'aforaments, distanciament social en les àrees d'esbarjo, itineraris unidireccionals, etc.)

Dia 1 de maig varen començar a treballar al Parc, d'una banda els socorristes de les torres de vigilància de les platges de Cala Mondragó (ses Fonts de n'Alis) i s'Amarador, i d'altra banda dos informadors contractats per la Direcció general de Residus i Educació ambiental, a través d'un projecte finançat per l'Impost de Turisme Sostenible. Aquests treballadors, tot i ser externs a la gestió del parc natural i que no hi hagi hagut cap tipus de coordinació amb els serveis de qui depenen, han suposat una major presència de treballadors públics dins del parc natural, que ha contribuït a millorar el servei d'informació als visitants i, per tant, la qualitat de la visita.

Finalment, la vigilància que realitzen al Parc els agents de l'autoritat, el zelador i els informadors, es complementa amb la tasca de vigilància i informativa que realitzen per compte propi els mateixos veïns i usuaris del parc natural, que sovint informen als treballadors quan veuen actuacions que pensen que requereixen d'alguna intervenció, en aquesta línia:

- El mes de gener una veïna resident al Parc ens informà de que algú havia retirat pedres de les que s'havien col·locat per delimitar una zona protegida de penya-segats, prop del caló de Solimina, i que hi estacionen caravanes. Això va permetre tornar actuar per restaurar el tancament de l'àrea.

- El mes de febrer es va interceptar un grup de persones a cavall al Parc, sense autorització, que pretenien fer una ruta per les platges i voltants. El personal de Parc els va informar de la normativa i els va impedir fer la ruta.

Els agents de medi ambient, així com el propi personal del Parc, han hagut de fer incidència reiteradament en la problemàtica que suposa el passeig de cans amollats al Parc per part de nombrosos visitants.

- A partir del mes d'abril, i al llarg de l'any, s'han anat notificant diversos conflictes i incompliments de normativa derivats d'un ús especialment elevat dels aparcaments públics, i carreteres, per part de caravanes i autocaravanes. S'ha pogut apreciar un clar augment d'aquesta activitat en els últims anys.

- El mes de maig un veí d'una propietat del camí de sa Cova Foradada va donar avís de l'abocament d'una gran quantitat de residus plàstics de construcció al costat d'un camí del Parc, la qual cosa permeté que s'actués ràpidament per retirar els residus. Es va donar avís al servei d'Agents de medi ambient, tot i que no fou possible identificar l'infractor.

- El mes de juny ens notifiquen un usuari de l'aparcament de ses Fonts de n'Alis que els han forçat el pany dels cotxe i els hi han robat de dins el vehicle. Cal tenir en compte que aquestes dades no hi havia encara cap contracte vigent de gestió dels aparcaments, ja

que enguany el servei es va iniciar el mes d'agost, i per tant no hi havia auxiliars d'aparcament, que quan hi són contribueixen a la vigilància dels aparcaments.

- Els mesos de juliol i agost la major part dels conflictes foren a causa de la gran afluència d'usuaris, i cal destacar els avisos referents a intents d'acampada al caló des Burgit i l'àrea recreativa de ses Fonts de n'Alis, cotxes estacionats pels camins, renou i música els vespres a les zones de platja i aparcaments, i persones amb para-sols i tovalloles instal·lats sobre les dunes de s'Amarador.

També hem tengut alguns avisos per part de particulars, així com del propi zelador del Parc, de vaixells aparentment fondejats sobre fons de posidònia oceànica dins les cales; en aquests casos s'ha avisat al servei de vigilància de posidònia, depenent de la mateixa Conselleria de Medi ambient i Territori.

3.8 Àrea d'Administració i logística

Comprèn tota la tasca administrativa que es duu a terme per gestionar les diferents àrees del programa anual, tant de caràcter intern (contractació, comptabilitat, recursos humans, etc.) com de cara a l'administrat (redacció d'informes, autoritzacions i permisos)

3.8.1 Programa de gestió administrativa

Aquest programa es basa en la realització dels tràmits administratius necessaris per possibilitar la tasca diària de l'equip de treball:

- Gestions de Recursos humans: quadrants de treball, seguiment i control d'incidències de nòmina, gestió d'uniformitat i EPI, necessitats formatives, etc.
- Gestions administratives relacionades amb l'atenció al públic: atenció telefònica, per correu i presencial.
- Gestions de planificació i organització de les feines del personal, encomana de materials, supervisió de l'execució dels treballs.
- Redacció d'informes en base al PORN, Xarxa Natura 2000, oficis interns diversos, resposta de consultes de la ciutadania, etc.
- Realització de compres, i tramitació dels pagaments; inspeccions periòdiques necessàries; sol·licitud d'autoritzacions i llicències.
- Preparació de contractes d'obres, subministrament o serveis.

Quant a la redacció d'informes i autoritzacions administratives directament relacionats amb el parc natural, l'any 2021 s'ha tramitat el següent nombre d'expedients:

- 13 autoritzacions.

- 7 informes sobre l'afectació a la Xarxa Natura.
- 1 expedient sancionador.
- 15 informes relacionats amb expedients diversos.

3.8.2 Programa de manteniment del fons documental

El programa de manteniment del fons documental es duu a terme amb el personal d'oficina del parc natural. L'auxiliar administrativa és qui organitza l'arxiu i numera qualsevol nova adquisició que es faci; la resta de personal col·labora en mantenir en ordre i d'una manera estructurada tota la bibliografia i documentació recopilada al parc natural de Mondragó, tant per ús intern, com per fer front a possibles demandes externes.

L'arxiu documental inclou principalment bibliografia d'interès en temes relacionats amb la conservació dels espais naturals, estudis i projectes redactats per iniciativa del propi parc natural o per investigadors externs prèvia autorització, documentació relativa a la gestió directa del parc (informes, autoritzacions, contractes, etc), i un fons d'imatges i gravacions relacionades amb l'espai natural.

3.8.3 Programa de formació dels treballadors/es

Aquest programa inclou les actuacions formatives realitzades per part dels treballadors/es del parc natural per millorar les seves capacitats i actualitzar els seus coneixements.

Si bé tant la Direcció general d'Espais naturals com l'Ibanat tenen programes formatius, l'any 2021 l'activitat formativa ha estat escassa, doncs la major part dels treballadors de Mondragó pertanyen a l'Ibanat i aquest any no hi ha hagut cap contracte de formació amb empreses externes, com es fa habitualment.

El mes de novembre es feu una formació sobre salut laboral i prevenció de riscos a tots els treballadors de l'Ibanat, per part del servei de prevenció de riscos laborals. Igualment s'ha comptat amb formació puntual a nivell intern quant a temes de sanitat forestal, amb dues visites d'especialistes que han format als treballadors de la brigada del Parc sobre la problemàtica dels perforadors i del *Xylosandrus* (al març i al desembre).

1. Sortida tècnica i formativa organitzada per part del Servei de Sanitat forestal per als treballadors del Parc.
2. L'acampada no regulada als terrenys públics és una de les infraccions més habituals a Mondragó.

3.8.4 Programa de gestions logístiques

Dins l'àrea d'administració hi hem inclòs totes aquelles gestions destinades a realitzar el suport logístic que requereix tota gestió diària d'un espai natural: neteja de les instal·lacions, mitjans de transport i combustibles, trasllats de treballadors, adquisició d'eines, sol·licitud de maquinària pesada, obtenció d'uniformes i d'equips de protecció individual, equips de seguretat col·lectiva, etc.

El parc natural compta amb el suport constant del departament de Logística de l'Ibanat, a través del qual s'aconsegueixen les màquines i vehicles necessaris, a més de suport professional quan les necessitats ho requereixen (per exemple conductors, camions cisterna, tractoristes, eines mecàniques...)

Els vehicles amb què comptam són tres, els mateixos que els últims anys (Nissan pick up, Isuzu D Max, Hyundai Atos, a més d'un remolc). El 2021 no hi hagut cap nova adquisició remarcable ni en vehicles, ni en maquinària, si bé s'han pogut executar les feines previstes amb els mitjans amb què es compta.

3.9 Àrea de Planificació

Comprèn la redacció dels documents de gestió en què s'organitzen les actuacions que es duren a terme al parc natural (Programa anual d'execució), així com la memòria de les actuacions realitzades durant l'any finalitzat.

Puntualment es redacten altres documents de planificació a un nivell més elevat, és a dir, com ha estat el cas del nou Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de Mondragó, que actualment es troba en fase de tramitació, i s'espera que pugui ser aprovat i publicat l'any 2022.

3.9.1 Programa de redacció de documents de planificació

Els Plans d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) i Plans Rectors d'Ús i Gestió (PRUG) són els dos documents principals que per normativa regeixen la gestió de tots els espais naturals protegits. A part d'aquests, cada any l'equip de gestió dels espais naturals protegits prepara un Programa Anual d'Execució (PAE) i una Memòria de les actuacions realitzades l'any anterior (MA)

L'any 2021 s'han redactat els corresponents documents anuals, i també s'ha seguit amb la tramitació del nou PORN, responant les al·legacions que es varen rebre envers el document publicat en exposició pública.

3.10 Àrea d'Avaluació

Aquesta àrea té per objectiu avaluar el grau d'execució de les actuacions previstes, i analitzar-ne el seu resultat. Ha de servir per fer el seguiment de com es compleixen els objectius prevists, i a partir d'aquí poder planificar les actuacions futures.

3.10.1 Avaluació del Programa Anual d'Execució

La principal actuació dins aquest programa és revisar què s'ha executat del que estava inicialment previst, i valorar el grau de compliment del programa anual. Aquesta actuació serveix per tenir consciència de la feina realitzada i per millorar les previsions que es puguin fer de cara a futures planificacions.

L'any que hem finalitzat, el 2021, encara ha estat fortament marcat per la pandèmia sanitària i les seves repercussions, tant pel que fa a l'ús públic com al compliment de les previsions d'actuacions en matèria de projectes de reforma i altres contractes, que encara s'han vist afectats per l'alentiment que ha suposat aquesta crisi sociosanitària al funcionament de les administracions públiques.

Exposició dels cartells presentats als concursos de dibuix en commemoració del 30^è aniversari de la declaració del Parc natural de Mondragó (1992 – 2022)
(novembre de 2021, Sala d'exposicions municipal, casa de cultura de Santanyi)

